Reservistenmagazine Koninklijke Landmacht
Nummer 26, oktober 2026

November Romeo

- RESERVISTEN VAN MORGEN
- ALS 'T MOET, STAAN WE ER!
- DRONES VERSTERKEN DE NATRES
- LOGISTIEK BESLIST OORLOGEN
- VRIJWILLIGERSMEDAILLE KEERT TERUG

INHOUD

NOVEMBER ROMEO

Reservistenmagazine Koninklijke Landmacht

Pag. 3 Voorwoord: Samen bouwen aan de reservist van morgen

Pag. 5 Korte berichten

Pag. 7 Korps Nationale Reserve herdenkt gevallenen op de Grebbeberg

Pag. 11 108e Nijmeegse Vierdaagse: Vier dagen waarin kameraadschap de overwinning is

Pag. 14 Militaire vijfkamp: Doorzettingsvermogen en teamgeest in Oirschot

Pag. 17 Jubileumboek markeert 75 jaar TMPT

Pag. 20 Van Amsterdams informatiebulletin tot reservistenmagazine

Pag. 26 Nieuwe arbeidsvoorwaarden Defensie: Belangrijke verbeteringen voor reservisten

Pag. 28 IBB bereidt zich voor op de komst van drones en sensoren

Pag. 31 BOKL voor reservisten legt stevige basis voor instroom bij 30 Infbat

Pag. 37 Snelle inzet reservisten bij grote heidebrand

Pag. 40 Op bijzondere momenten maakt het Ceremoniële Peloton het verschil

Pag. 43 DK Speedmars op de KMA: Afzien onder tropische omstandigheden

Pag. 46 Ze dachten dat we beroeps waren

Pag. 49 Tijdens meidagen omgekomen soldaat Klink herbegraven in Nijverdal

Pag. 52 Belang schaalbare krijgsmacht benadrukt bij beëdiging Den Haag

Pag. 56 De logistieke keten als beslissende factor van oorlog

Pag. 73 Voorjaars Korps MLV te Stroe

Pag. 75 Baretuitreiking Nationale Weerbaarheidstraining Amsterdam

Pag. 78 Van zolder naar ereplaats: Den Spittende Landman onthuld

Pag. 80 Vrijwilligersmedaille opnieuw erkenning voor reservisten van het Korps Nationale Reserve

Pag. 85 CIOR Nederland valt in de prijzen

Pag. 87 Militair paardenspektakel op de Veluwe

Pag. 90 Shotguns tegen drones: Adaptief vermogen in het hedendaagse conflict

Pag. 99 Colofon

Cover

Oefening Homeland defender, B-cie 20 IBB KNR

Foto: Sgt Bart Homburg

Abonnement November Romeo

Veel reservisten krijgen November Romeo in 'de lijn' doorgestuurd. Maar dit gebeurt niet altijd. Voor iedereen bestaat de mogelijkheid om zich gratis te abonneren. Niet alleen reservisten, maar ook andere geïnteresseerden zoals beroepsmilitairen, familieleden of werkgevers. Aanmelding is simpel. Op onderstaande link kan iedereen zich inschrijven met een e-mailadres. Bij verschijning van November Romeo komt direct een bericht om de nieuwste editie online te openen. Abonnement stopzetten? Onder iedere mail van November Romeo staat de functie 'uitschrijven'. In- of uitschrijven voor het abonnement is eenvoudig:
inschrijven.reservistenlandmacht.nl

November Romeo edities zijn terug te vinden op internet https://novrom.reservistenlandmacht.nl
Maar ook in HD kwaliteit terug te lezen (en te downloaden) op de Samenwerkingsruimte Bureau Reservisten (SWR):

Klik hier

SWR CLAS over reservisten
Op de SamenWerkingsRuimte (SWR) staat meer informatie voor en over reservisten bij CLAS.Kijk hiervoor via mulan op https://dwrd.mindef.nl/sites/SWR009817/SitePages/Startpagina.aspx en klik vervolgens door naar de (sub)eenheid.

Andere relevante informatie is te verkrijgen via:
Selfservice: Klik hier

Voor vragen over IIR:
Ikbenreservist@mindef.nl

Voor HR gerelateerde vragen:
Hr.Advies.Bureau.Reservisten.STCLAS@mindef.nl

VOORWOORD

Samen bouwen aan de reservist van morgen

Voor u ligt een nieuwe editie van November Romeo, het magazine van en voor de reservisten van de Koninklijke Landmacht. Een editie die opnieuw laat zien hoe reservisten iedere dag een onmisbare bijdrage leveren aan de gereedheid en slagkracht van onze krijgsmacht. In de verhalen die volgen leest u over intensieve oefeningen, bijzondere prestaties, tradities en innovaties. Maar bovenal leest u over mensen: mannen en vrouwen die naast hun civiele loopbaan bewust kiezen om zich in te zetten voor de veiligheid van Nederland.

De internationale veiligheidssituatie is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. De oorlog in Oekraïne, toenemende hybride dreigingen en de noodzaak om onze vitale infrastructuur beter te beschermen, maken duidelijk dat vrede en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn. Defensie groeit daarom in omvang én ambitie. De Koninklijke Landmacht ontwikkelt zich tot een organisatie die sneller kan opschalen, beter is voorbereid op nationale en internationale crises en intensiever samenwerkt met maatschappelijke partners. Reservisten zijn daarbij niet langer een aanvulling, maar een integraal onderdeel van de operationele capaciteit.

Juist de kracht van reservisten is uniek. Zij verbinden de krijgsmacht met de samenleving en brengen kennis, ervaring en specialistische vaardigheden uit hun civiele beroep mee naar Defensie. Andersom nemen zij militaire ervaring mee terug naar hun werkgevers en maatschappelijke organisaties. Die wisselwerking versterkt niet alleen de Landmacht, maar ook de weerbaarheid van Nederland als geheel. Om die groei mogelijk te maken, wordt stevig geïnvesteerd in de positie van de reservist. De

nieuwe arbeidsvoorwaarden vormen daarin een belangrijke stap. Ze verbeteren de rechtspositie, maken het eenvoudiger om militaire inzet te combineren met een civiele carrière en bieden meer duidelijkheid voor zowel reservisten als werkgevers. Die werkgevers verdienen daarbij nadrukkelijk onze waardering. Zonder hun bereidheid om medewerkers ruimte te geven voor opleiding en inzet, zou het reservistenstelsel niet kunnen functioneren.

Een belangrijke ontwikkeling is ook de verdere opbouw van het Nationaal Territoriaal Commando (NTC). Deze nieuwe commandostructuur versterkt de nationale verdediging en vergroot de inzetbaarheid van Defensie binnen Nederland. Reservisten zullen hierin een sleutelrol vervullen. Hun regionale binding, kennis van de samenleving en militaire inzetbaarheid maken hen bij uitstek geschikt om een brug te slaan tussen Defensie, overheid en samenleving.

Ook achter de schermen wordt gewerkt aan verbeteringen. Zo wordt de Rooster Management Tool (RMT) verder ontwikkeld om de planning en administratie voor reservisten eenvoudiger en efficiënter te maken. Minder administratieve lasten betekenen meer tijd voor opleiding, training en operationele inzet.

In deze editie besteden we bovendien aandacht aan de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid voor het Korps Nationale Reserve. De medaille kent een rijke geschiedenis en is jarenlang een bijzondere blijk van waardering geweest voor reservisten die zich langdurig vrijwillig hebben ingezet voor de veiligheid van Nederland. Met de herinvoering van deze onderscheiding wordt een waardevolle traditie voortgezet en krijgen velen alsnog de erkenning die zij door hun jarenlange dienst hebben verdiend. Het artikel neemt u mee in de ontstaansgeschiedenis van de medaille, de betekenis ervan en de nieuwe aanvraagprocedure die het mogelijk maakt deze bijzondere onderscheiding alsnog toe te kennen aan daarvoor in aanmerking komende (oud-reservisten)

De uitdagingen waarvoor Defensie staat zijn groot, maar het vertrouwen in onze mensen is minstens zo groot. Iedere reservist draagt bij aan een krijgsmacht die sterker, flexibeler en toekomstbestendig is. Daar mogen we met recht trots op zijn.

Ik wens u veel inspiratie en leesplezier met deze editie van November Romeo.

Kolonel drs. F.H. (Fulco) Stallmann
Plaatsvervangend Inspecteur Reservepersoneel KL

Een open uitnodiging: u kunt altijd reageren op artikelen via e-mail communicatie.knr@mindef.nl, of rechtstreeks onderaan het artikel bij de geïnterviewde naar een e-mailadres. Blijf dat doen. Heeft u suggesties of een roep om iets te vertellen: stuur een e-mail naar communicatie.knr@mindef.nl, of bel met een redacteur.

Korte berichten

Word onderdeel van het Ceremoniële Peloton IBB KNR

Ceremonieel en protocol spelen een centrale rol in het maatschappelijke leven. Militair ceremonieel laat niet alleen de kracht en uitstraling van onze krijgsmacht zien, maar symboliseert ook de bescherming van de internationale rechtsorde en onze constitutionele monarchie en parlementaire democratie. Bovendien is het een krachtig middel om internationale betrekkingen te versterken en te onderhouden.

Doe mee en maak het verschil!

Meer weten? Stuur een e-mail naar Ceremonieel.Pel.KNR@mindef.nl

Internationaal succes voor majoor Fred Warmer

Tijdens de General Assembly van de European Military Press Association (EMPA) 2026 in Bratislava (Slowakije) heeft majoor Fred Warmer de Best Military Photo Award 2025 gewonnen. Aan de EMPA zijn 25 (NAVO)-landen verbonden.

Na eerdere internationale prijzen tijdens het EMPA-congres in Estland in 2025 voor zijn boek over de Vrijwillige Landstorm, fotografie en artikelen over de oorlog in Oekraïne, valt Warmer opnieuw internationaal in de prijzen.

De eerste prijs werd uitgereikt door Jojo Mulder, vice president van de EMPA. De internationale onderscheiding vormt opnieuw een bijzondere erkenning voor zijn werk als fotograaf, militair historisch onderzoeker en auteur binnen de Koninklijke Landmacht.

Foto Date van Utteren

Korte berichten

Titulair bevorderd tot eerste luitenant
Op 2 maart jl. is adjudant-onderofficier b.d. Frans Smits van de Historische Collectie van het Korps Nationale Reserve (HCKNR) titulair bevorderd tot eerste luitenant. De bevordering werd verricht door Korpscommandant luitenant-kolonel Roland Slegers en vicevoorzitter kapitein b.d. Sjaak Vinke.

De bevordering is toegekend vanwege zijn jarenlange bijzondere bijdrage aan de krijgsmacht en de oprichting en instandhouding van de HCKNR.

Daarmee wordt Smits' langdurige inzet voor het militair-historisch erfgoed van het Korps erkend. Hij zette zich jarenlang in voor het verzamelen, behouden en toegankelijk maken van historische objecten, documenten en persoonlijke getuigenissen.

In Memoriam Brigadegeneraal b.d. G.A. (Gerard) Geerts (1936–2026)
Op 2 juli vond in Gouda de uitvaart plaats van brigadegeneraal b.d. Gérard Geerts, op 90-jarige leeftijd. De draagploeg werd geleverd door 12 Infanteriebataljon Regiment Van Heutsz. Het Korps Nationale Reserve verzorgde de erewacht en tamboer.

Geerts begon zijn loopbaan bij de Nationale Reserve en was de enige militair die vanuit de Natres doorgroeide tot brigadegeneraal. Later werd hij commandant van Bronbeek. Als militair historicus en auteur leverde hij daarnaast een belangrijke bijdrage aan het behoud van militair erfgoed en tradities.

Het Korps Nationale Reserve gedenkt Gérard Geerts als betrokken oud-Natres militair en inspirerend officier.

KORPS NATIONALE RESERVE HERDENKT GEVALLENEN OP DE GREBBEBERG

Traditioneel vindt voorafgaand aan de Nationale Militaire Dodenherdenking op het Militair Ereveld Grebbeberg een Korps plechtigheid plaats bij het monument van de Vrijwillige Landstorm (VL), “Als ’t Moet”. Dit monument, dat sinds 4 augustus 2014 op het ereveld staat, herdenkt de gevallenen van de Vrijwillige Landstorm tijdens de meidagen van 1940.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Korpscommandant Luitenant- kolonel Roland Slegers memoreerde in zijn toespraak de offers die de Vrijwillige Landstorm heeft gebracht. Daarbij stond hij stil bij het monument ‘Als ’t moet’, dat op 4 augustus 2014 werd onthuld, precies honderd jaar na de oprichting van de Vrijwillige Landstorm. Het monument eert de vele gesneuvelden van de Vrijwillige Landstorm in de meidagen van 1940, maar ook de Vrijwillige Landstormer van de Prinses Irene Brigade die in 1944 viel, en de Natres-vrijwilliger die tijdens de Koreaoorlog in 1951 sneuvelde. Mocht het Korps Nationale Reserve in de toekomst opnieuw offers moeten brengen, dan zal dit de plaats zijn waar ook toekomstige gevallenen met eer en respect worden herdacht.

In verband met de toenemende oorlogsdreiging werd op 31 juli 1914 een algehele mobilisatie afgekondigd in Nederland. Slechts vier dagen later, op 4 augustus 1914, werd de Vrijwillige Landstorm opgericht om vrijwilligers te organiseren en hen, indien nodig, in te zetten voor de verdediging van het land.

Toen in mei 1940 de oorlog Nederland bereikte, werd deze bereidheid bittere werkelijkheid. Ook op en rond de Grebbeberg werd zwaar gevochten. Op de hellingen en in de omgeving verdedigden Nederlandse militairen met moed en vastberadenheid hun stellingen tegen een overmacht. Negenenvijftig leden van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm sneuvelden

op of nabij de Grebbeberg. Velen van hen vonden daar hun laatste rustplaats. Hun namen staan er geschreven, hun verhalen leven voort in de geschiedenis, en hun offers vormen het fundament van de vrijheid.

Na de capitulatie werd op last van de Duitse bezetter de Nederlandse krijgsmacht formeel opgeheven, waarmee in de zomer van 1940 ook een einde kwam aan de Vrijwillige Landstorm. In 1948 werd, in een tijd van groeiende internationale spanningen en het begin van de Koude Oorlog, de Nationale Reserve opgericht: een vrijwilligersorganisatie ter ondersteuning van de krijgsmacht bij de bewaking en beveiliging van het eigen grondgebied.

Zo leefde de geest van de Vrijwillige Landstorm voort in een nieuwe vorm, maar met dezelfde bereidheid: “Als ’t moet”. Met het Traditiebesluit Koninklijke Landmacht (Staatsblad 1977, 101) werd vastgelegd dat het Korps de voortzetting is van de Vrijwillige Landstorm van 4 augustus 1914. Daarmee erfde het niet alleen de oprichtingsdatum, maar ook de verantwoordelijkheid om het militaire erfgoed en de tradities te bewaken en voort te zetten. In 1983 werd de korpsstatus toegekend en ging de organisatie verder onder de naam Korps Nationale Reserve.

Herdenken werd daarbij onderstreept als essentieel: het biedt een ankerpunt waaruit kracht en moed kunnen worden geput, en verbindt generaties militairen met elkaar. Het Landstormmonument neemt hierin een centrale plaats in binnen de traditie van het Korps.

Net als de Vrijwillige Landstormers van toen zijn de reservisten van nu vrijwillig militair. Naast hun werk of studie trainen zij in hun vrije tijd om inzetbaar te blijven en, als het moet, klaar te staan.

Zij voelen zich, net als hun voorgangers, bovenal militair: betrokken bij de krijgsmacht en bereid zich in te zetten voor vrede en vrijheid.

Tegen de achtergrond van een veranderende veiligheidssituatie en toenemende internationale spanningen werd benadrukt dat een grootschalig conflict niet langer ondenkbaar is. In een dergelijk scenario vervult het Korps Nationale Reserve een belangrijke rol bij de bewaking en beveiliging van het Nederlandse grondgebied, terwijl reguliere eenheden elders worden ingezet, bijvoorbeeld aan de oostflank van het NAVO-gebied.

Nederland heeft daarbij een sleutelpositie als doorvoerland en als knooppunt voor digitale infrastructuur en energievoorziening. Het belang van nationale bescherming neemt toe, en daarmee ook de rol van het Korps. Zoals de Commandant Landstrijdkrachten aangeeft, ligt de focus op het ontwikkelen van een “warfighting capable” organisatie: willen vechten, slimmer vechten en kunnen vechten. Binnen die krijgsmacht vervullen reservisten en het Korps Nationale Reserve een cruciale rol.

De ceremonie werd bijgewoond door de Plaatsvervangend Inspecteur Reservepersoneel KL, kolonel Fulco Stallmann, leden van het korpsbureau, evenals de bataljonscommandanten en adjudanten van de IBB-bataljons van het Korps Nationale Reserve en de commandant van de FKNR.

De erewacht werd verzorgd door het Historisch detachement 1940, terwijl de krans werd gedragen door de korpsjongste officieren en onderofficieren.

De ceremonie werd afgesloten met de kranslegging bij het monument “Als ’t Moet” door de korpscommandant, luitenant-kolonel Roland Slegers, en korpsadjudant Duco Braun, gevolgd door twee minuten stilte.

"Verbondenheid in herinnering”

108E NIJMEEGSE VIERDAAGSE:

VIER DAGEN WAARIN KAMERAADSCHAP DE OVERWINNING IS

De Nijmeegse Vierdaagse blijft onverminderd een evenement van wereldformaat. Tijdens de 108e editie verschenen 47.000 wandelaars uit 77 landen aan de start. Onder hen bevonden zich 6.455 militairen uit 38 verschillende nationaliteiten: 2.498 Nederlandse militairen, 3.548 deelnemers uit internationale militaire delegaties en 409 militairen uit de zogenoemde small contingents. Daarmee onderstreepte de Vierdaagse opnieuw haar unieke positie als grootste militaire wandelevenement ter wereld.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Voor militairen is de Vierdaagse veel meer dan een wandeltocht. Vier dagen lang staan fysieke weerbaarheid, mentale veerkracht, discipline en samenwerking centraal. Juist die waarden maken de Vierdaagse al decennialang tot een belangrijk militair evenement, waar internationale samenwerking en onderlinge verbondenheid zichtbaar worden op elke afgelegde kilometer. Ook de detachementen van het Korps Nationale Reserve leverden dit jaar opnieuw een prestatie van formaat. Vanaf de eerste marsdag marcheerden de zes detachementen in een hoog tempo, met een verzorgde marsdiscipline en een uitstekende teamgeest. Daarmee maakten zij direct duidelijk opnieuw mee te willen strijden om het CLAS-vaantje, de onderscheiding voor het best presterende militaire detachement van de Koninklijke Landmacht.

Vier dagen, vier gezichten

Traditiegetrouw begon de Vierdaagse met de Dag van Elst. Via de Waalbrug trok het wandellegioen de Betuwe in, langs boomgaarden, dijken en de rivier de Linge. De eerste etappe vraagt altijd om een goede balans tussen enthousiasme en beheersing. Het tempo wordt gezet, het ritme gevonden en de eerste kilometers leggen de basis voor de rest van de week.

Op Roze Woensdag volgde de tocht door het Land van Maas en Waal. Deze etappe staat bekend om haar uitbundige sfeer en de duizenden supporters langs de route. De binnenstad van Nijmegen kleurde opnieuw roze als symbool van verbondenheid en inclusiviteit. Ondanks enkele regenbuien bleef de stemming uitstekend, al eiste de tweede wandeldag meer slachtoffers dan de eerste. Waar op dinsdag circa achthonderd deelnemers moesten opgeven, steeg dat aantal op woensdag naar 1.249. Voor veel ervaren Vierdaagselopers vormt de Dag van Groesbeek het absolute hoogtepunt. De route over de Zevenheuvelenweg en door de bossen van Berg en Dal geldt als de zwaarste etappe van de week. Hier worden niet alleen de benen getest, maar vooral het karakter van de deelnemers. Juist op deze dag wordt zichtbaar wat de Vierdaagse zo bijzonder maakt. Militairen lopen niet alleen voor zichzelf, maar vooral met elkaar. Wanneer de vermoeidheid toeslaat, zijn het de kameraad naast je, de humor onderweg en het gezamenlijke doel die ervoor zorgen dat iedereen blijft doorzetten. De Vierdaagse is daarmee niet alleen een fysieke uitdaging, maar ook een oefening in leiderschap, vertrouwen en teamgeest.

Een nieuw trefpunt voor het Korps

De afsluitende Dag van Cuijk bracht de wandelaars via Grave en de beroemde pontonbrug bij Cuijk terug richting Nijmegen. Aan het einde van deze brug was dit jaar voor het eerst een nieuw initiatief van het Korps Nationale Reserve ingericht: de Korps Vierdaagse-tent. Deze ontmoetingsplek bleek direct een groot succes. Militairen, oud-militairen, familieleden, veteranen en andere bezoekers vonden elkaar onder het genot van een hapje en een drankje. Er werden herinneringen opgehaald, ervaringen gedeeld en nieuwe contacten gelegd. De vele enthousiaste reacties maakten duidelijk dat deze Korpsontmoetingsplek een waardevolle aanvulling vormt op de Vierdaagse en zeker een vervolg verdient.

Na de militaire finish op Charlemagne volgde het traditionele defilé over de Via Gladiola. Onder begeleiding van militaire orkesten en toegejuicht door tienduizenden toeschouwers werden de wandelaars beloond met bloemen, applaus en bewondering. Het is een indrukwekkend moment waarop vier dagen inspanning samenkomen in één onvergetelijke intocht.

Prestatie van formaat

Van de 47.000 gestarte deelnemers bereikten uiteindelijk 42.137 wandelaars de finish. In totaal moesten 3.624 deelnemers de strijd voortijdig staken. Dat onderstreept opnieuw dat de Vierdaagse, ondanks haar feestelijke karakter, een serieuze fysieke en mentale uitdaging blijft. Ook dit jaar bewezen de militairen van het Korps Nationale Reserve opnieuw waar het Korps voor staat: inzet, discipline, uithoudingsvermogen en onvoorwaardelijke kameraadschap. Of zij nu individueel liepen of als onderdeel van een detachement, iedere deelnemer leverde een prestatie waarop met recht trots mag worden teruggekeken. Na een reeks succesvolle jaren ging het CLAS-vaantje ditmaal naar 11 Bevoorradingscompagnie Luchtmobiel. Een welverdiende onderscheiding voor een detachement dat gedurende de gehele Vierdaagse uitblonk in marsdiscipline en teamprestatie.

Meer dan een mars

De Vierdaagse is uiteindelijk veel meer dan vier dagen wandelen. Het is een traditie waarin militairen uit tientallen landen elkaar ontmoeten, samenwerken en ervaringen delen. Hier ontstaan vriendschappen die landsgrenzen overstijgen en wordt zichtbaar wat militairen wereldwijd met elkaar verbindt. De 108e Nijmeegse Vierdaagse heeft dat opnieuw bewezen. Vier dagen lang stonden niet alleen de afgelegde kilometers centraal, maar vooral doorzettingsvermogen, onderlinge steun en korpsgeest. Waarden die naadloos aansluiten bij het DNA van het Korps Nationale Reserve en die ook buiten de Vierdaagse dagelijks richting geven aan het militaire optreden.

Dat maakt de Vierdaagse niet alleen tot de grootste wandelprestatietocht ter wereld, maar vooral tot een levende traditie waarin kameraadschap ieder jaar opnieuw de grootste overwinning is.

MILITAIRE VIJFKAMP DOORZETTINGSVERMOGEN EN TEAMGEEST IN OIRSCHOT

Op woensdag 22 april kwamen zo'n 80 militairen van alle krijgsmachtdelen samen in Oirschot voor de militaire vijfkamp. Vijf pittige onderdelen vormden het strijdtoneel, waarbij niet alleen tegen elkaar werd gestreden, maar vooral tegen jezelf. De vijfkamp is immers een uitdaging om vijf keer te pieken één mislukt onderdeel kan het verschil maken.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Waar in het verleden twee dagen werd gestreden om het eremetaal, vond het evenement sinds vorig jaar plaats op één intensieve dag. De deelnemers konden hun onderdelen grotendeels zelf indelen om hun energie goed te doseren. Het slotstuk, de 8 kilometer cross, werd centraal gestart op basis van de ranglijst na vier onderdelen een echte finale waarin alles samenkomt.

Veel deelnemers begonnen met het schieten, traditioneel ingepland in de vroege ochtend. Op 100 meter met de Colt of 25 meter met de Glock moesten drie oefeningen worden voltooid. Wedstrijdschieten blijkt voor velen toch iets anders dan een reguliere schietdag.

Ons korps liet echter zien dat geoefendheid loont: meerdere korpsgenoten verlieten tevreden de schietbaan met sterke resultaten.

Daarna volgden de andere onderdelen, ieder met zijn eigen uitdagingen. Waar de een moeiteloos granaten in de schijven wierp, moest de ander alles geven om de minimumeisen te halen. Ook op de HIBA en de zwem-HIBA bleek hoe veelzijdig deze vijfkamp is. Opvallend was de sportiviteit: ondanks de onderlinge competitie hielpen deelnemers elkaar met aanmoedigingen en tips kameraadschap stond centraal.

De omstandigheden waren dit jaar uitstekend: een stralende zon zorgde aan het einde van de

dag voor licht gebruinde gezichten en een voldaan gevoel. Met maar liefst 16 deelnemers (20%) liet IBB-KNR zich van zijn beste kant zien. Onder hen SM Guido die al voor de 18e keer deelnam, maar ook meerdere debutanten die ontdekten dat de vijfkamp zwaarder is dan het lijkt.

Hoewel niet iedereen de minimumeisen op alle onderdelen haalde, werden er indrukwekkende prestaties geleverd. Dit resulteerde in een mooie 4e plaats in het teamklassement voor de CLAS-bokaal, waarmee waardevolle punten werden binnengehaald.

De individuele resultaten mochten er eveneens zijn: 6 certificaten, 1x brons, 1x zilver en 1x goud. Een bijzonder moment was de overwinning in de categorie heren 36-45 jaar. Majoor David (10 Infbat) behaalde hier de titel. Tot zijn eigen verrassing bleek hij de enige in deze leeftijdscategorie die aan alle minimumeisen voldeed, waarna hij uit handen van generaal Kooij een gouden medaille ontving.

In zijn toespraak benadrukte de generaal het belang van sport binnen Defensie. De militaire vijfkamp vraagt niet alleen fysieke kracht, maar ook mentale weerbaarheid het vermogen om tegenslagen te overwinnen en door te zetten. Eigenschappen die niet alleen in de sport, maar zeker ook op het slagveld het verschil kunnen maken.

Een dag vol inzet, doorzettingsvermogen en kameraadschap precies waar de militaire vijfkamp voor staat.

JUBILEUMBOEK MARKEERT 75 JAAR TMPT

Ter gelegenheid van de 75e editie van de Tweedaagse Militaire Prestatietocht (TMPT) is op 11 mei op Legerplaats Harskamp het jubileumboek 75 Jaar Karakter en Kameraadschap officieel gepresenteerd.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Op de vooravond van de jubileumeditie ontvingen genodigden en deelnemers het rijk geïllustreerde jubileumboek tijdens een drukbezochte bijeenkomst. Onder de aanwezigen bevond zich onder meer burgemeester René Verhulst van de gemeente Ede. Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan generaal-majoor b.d. Henk Morsink, voormalig Chef van het Militair Huis van Zijne Majesteit de Koning.

Auteur majoor Fred Warmer verrichtte voor deze uitgave uitgebreid historisch onderzoek. Hij dook diep in de archieven en bracht een unieke verzameling historische foto's, documenten en persoonlijke verhalen bijeen. Het boek beschrijft de ontwikkeling van de TMPT vanaf de eerste militaire prestatietochten in 1936, via de naoorlogse jaren en de prestatietochten in Nederlands-Indië,

tot de moderne uitvoering van vandaag. Daarbij wordt ook uitgebreid ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van het TMPT-kruis en de tradities die al generaties militairen met elkaar verbinden.

Bijzondere aandacht is er voor de rol van reservisten en het Korps Nationale Reserve, dat al decennialang nauw betrokken is bij de organisatie en uitvoering van de prestatietocht. Daarmee laat het boek zien hoe de TMPT niet alleen een militaire sportprestatie is, maar ook een belangrijk onderdeel vormt van de traditie, verbondenheid en inzet van het reservepersoneel binnen de Koninklijke Landmacht.

De jubileumuitgave bevat tal van nooit eerder gepubliceerde foto's, bijzondere archiefstukken en persoonlijke verhalen, die samen een indrukwekkend beeld geven van 75 jaar karakter, doorzettingsvermogen en kameraadschap binnen de Nederlandse militaire prestatietraditie.

Tijdens de bijeenkomst werd tevens voorzitter van de TMPT-commissie en medewerker van het Korpsbureau Korps Nationale Reserve, Cees Spee, door korpscommandant luitenant-kolonel Roland Slegers functioneel bevorderd tot luitenant-kolonel.

Ook auteur majoor Fred Warmer werd tijdens de presentatie in het zonnetje gezet. Uit handen van de korpscommandant ontving hij een tevredenheidsbetuiging als waardering voor het in korte tijd realiseren van het omvangrijke jubileumboek, dat de rijke geschiedenis van de TMPT voor toekomstige generaties heeft vastgelegd.

HET AFSCHEID VAN MAJOOR FRED WARMER ALS EINDVERANTWOORDELIJKE VOOR NOVEMBER ROMEO

VAN AMSTERDAMS INFORMATIE-BULLETIN TOT RESERVISTENMAGAZINE

Eind 2026 gaat majoor Fred Warmer met Functioneel Leeftijdsontslag (FLO). Daarmee komt tevens een einde aan zijn betrokkenheid bij November Romeo. Van februari 1993 tot en met september 2026 was hij, in zijn functie als hoofd Communicatie van het Korps Nationale Reserve, ruim 33 jaar ononderbroken eindverantwoordelijk voor het magazine van het Korps Nationale Reserve en later voor het reservistenmagazine van alle reservisten van de Koninklijke Landmacht. Door de nieuwe arbeidsvoorwaarden bij Defensie bestaat echter de mogelijkheid dat majoor Fred Warmer zijn dienstverband verlengt en ook na eind 2026 actief blijft.

No. 1. MAART 1924 Verschijnt den 15den van elke maand 1e JAARGANG

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

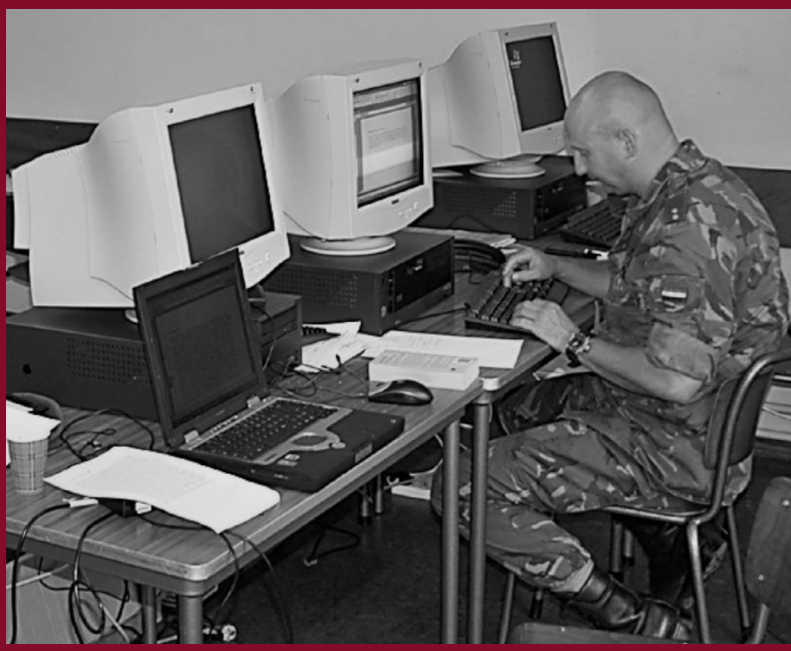
ADMINISTRATIE EN REDACTIE. KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS F. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT.

DIT NUMMER BESTAAT UIT 2 BLADEN

Zoo gemonsterd, zoo gevaren.

Met instemming begroet.

Een onafgebroken betrokkenheid van ruim 33 jaar bij één defensie-uitgave is binnen Defensie uitzonderlijk en kan met recht als een zeer bijzondere prestatie worden beschouwd.

Gedurende meer dan drie decennia stond voor hem steeds hetzelfde doel centraal: de saamhorigheid bevorderen, de korpsgeest versterken en reservisten informeren over hun eigen organisatie. Onder zijn verantwoordelijkheid groeide November Romeo uit van een korpsblad voor het Korps Nationale Reserve tot een professioneel reservistenmagazine voor alle reservisten van de Koninklijke Landmacht. Hoewel de vorm van het magazine in de loop der jaren ingrijpend veranderde, van gedrukt tijdschrift naar modern e-magazine, bleef die missie altijd onveranderd.

De totstandkoming van het magazine was en is altijd het resultaat geweest van de inzet van vele redacteuren, fotografen, vormgevers en communicatieadviseurs. Vanuit zijn functie als hoofd Communicatie bewaakte Fred Warmer gedurende al die jaren de continuïteit, de inhoudelijke koers en de kwaliteit van de uitgave.

Een traditie die teruggaat tot de Vrijwillige Landstorm

Het idee om vrijwilligers en reservisten met een eigen periodiek te verbinden is veel ouder dan November Romeo. Al in de jaren twintig van

de vorige eeuw ontstond binnen de Vrijwillige Landstorm de behoefte aan een eigen blad. Landstormers wilden op de hoogte blijven van ontwikkelingen binnen hun organisatie en van besluiten van de hoofdcommissie.

In maart 1924 verscheen daarom het eerste landelijke Landstormblad, met als ondertitel: "Orgaan ten behoeve van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, instituut tot steun van het Wettig Gezag." Iedere maand werd het blad met veel toewijding samengesteld, letterlijk met schaar en lijmpot. Binnen korte tijd groeide het uit tot een uitgave met meer dan 25.000 abonnementen. Het laatste nummer verscheen in augustus 1940, onder Duitse bezetting, met de veelzeggende mededeling: "Verschijnt na dit nummer niet meer." Die behoefte aan een eigen communicatiemiddel is sindsdien nooit verdwenen.

De geboorte van November Romeo

Na de oprichting van het Korps Nationale Reserve in 1948 verschenen verspreid over het land verschillende lokale nieuwsbrieven en informatiebulletins. Een landelijk korpsblad bleef echter lange tijd uit.

Die verandering kwam voort uit een initiatief van enkele enthousiaste reservisten van het PMC Noord-Holland. In 1986 brachten zij het informatiebulletin November Hotel uit. Tot de initiatiefnemers behoorden Peter de Leeuw, Jan Christiaanse, Corné Melissen, Erik Dirksen, Jan de Waard, Fred Warmer en namens het PMC Noord-Holland sergeant-majoor Jan Geitz. Hun overtuiging was helder: een landelijk magazine zou de verbondenheid binnen het Korps Nationale Reserve versterken, de interne communicatie verbeteren en bijdragen aan een professioneler imago. De Latere Luitenant-Kolonel Corné Melissen werkte een businessplan uit waarmee zowel korpscommandant luitenant-kolonel Moolenaar als de Nationaal Commandant, generaal-majoor Dijcks, werden overtuigd van de noodzaak van een landelijk korpsblad.

Februari 1993: de eerste editie

Na een lange voorbereiding verscheen in februari 1993 het eerste nummer van November Romeo.

Omdat Defensie het blad aanvankelijk niet wilde opnemen binnen de officiële bladenstructuur, werd de uitgave ondergebracht bij de Stichting November Romeo. De eerste edities werden volledig in eigen tijd en met eigen middelen geproduceerd door een kleine redactie bestaande uit Fred Warmer, Corné Melissen, Erik Dirksen en later Marcel Parson.

De eerste nummers riepen discussie op. Sommigen vonden de militaire fotografie te nadrukkelijk aanwezig en vreesden dat daarmee een verkeerd beeld van reservisten werd neergezet. De redactie nam die kritiek serieus en ontwikkelde het magazine verder tot een professioneel en breed gewaardeerd tijdschrift. Tegelijk ontstond iets nieuws binnen het Korps Nationale Reserve: de eerste militaire verslaggevers en fotograven. Reservisten legden zelf oefeningen, uitzendingen en evenementen vast en schreven de verhalen vanuit de praktijk. Dat was destijds uniek binnen Defensie.

De geboorte van de communicatiegroep

In 1994 kreeg de redactie een vaste en formele plaats binnen het Korpsbureau Nationale Reserve. Daarmee ontstond feitelijk de eerste communicatiegroep van het Korps Nationale Reserve. November Romeo groeide uit tot hét informatieplatform voor reservisten, oud-vrijwilligers en aspirant-leden. Later werd het magazine erkend als een officiële uitgave van

de Koninklijke Landmacht. Toch verliep de geschiedenis allerminst zonder problemen.

Door reorganisaties en veranderende organisatiestructuren werd de communicatiegroep meerdere keren ondergebracht bij andere defensieonderdelen. Dat had grote gevolgen. Tweemaal verdween November Romeo volledig uit productie, omdat het niet meer binnen de prioriteiten van de organisatie paste. Pas nadat bleek dat reservisten nauwelijks nog zichtbaar waren in andere defensiebladen en het Korps zijn eigen communicatiekanaal kwijt was, keerde de redactie terug naar het Korpsbureau. Iedere keer volgde een succesvolle doorstart.

Van Hilversum naar Apeldoorn

Na de opheffing van het NATCO verhuisde het Korpsbureau in 1998 naar landgoed De Zwaluwenberg in Hilversum. In 2002 trad adjudant Joost Danvers toe tot de redactie als opvolger van Marcel Parson. In 2004 verhuisde de redactie mee naar Apeldoorn als onderdeel van het Operationeel Commando. Ook daar verdween het magazine tijdelijk nadat de communicatiegroep binnen een grotere organisatie werd ondergebracht.

Korpscommandant kolonel Ger Pastoor maakte uiteindelijk duidelijk dat een korps zonder eigen communicatie zijn identiteit verloor. Dankzij zijn inzet en de steun van commandant OPCO generaal-majoor Leen Noordzij keerde de communicatiegroep definitief terug naar het Korpsbureau. Vanaf dat moment werd November Romeo onderdeel van een strategisch communicatiebeleid waarin openheid, professionaliteit en trots centraal stonden. In 2011 werd het redactieteam uitgebreid met eerste luitenant Robert Witsen, terwijl Sergeant-majoor Marvin Schaap de professionele vormgeving van het magazine op zich nam.

Van gedrukt magazine naar e-magazine

In 2017 maakte November Romeo de overstap naar een volledig digitaal magazine. De doelgroep werd verbreed van uitsluitend het Korps Nationale Reserve naar alle reservisten van de Koninklijke Landmacht. Het magazine ontwikkelde zich tot een modern platform met reportages, interviews, achtergrondartikelen, fotografie en historische verhalen. Hoewel de verschijningsvorm veranderde, bleef de doelstelling dezelfde als in 1993 en zelfs als in 1924: reservisten met elkaar verbinden.

Meer dan drie decennia continuïteit

Gedurende 33 jaar verschenen onder verantwoordelijkheid van Fred Warmer honderden edities van November Romeo, met daarin duizenden foto's, reportages, interviews en achtergrondverhalen over oefeningen, uitzendingen, ceremonies, tradities en de ontwikkeling van de reservistenorganisatie. Als hoofd Communicatie en eindverantwoordelijke voor het magazine schreef hij zelf eveneens honderden artikelen en achtergrondverhalen, waarmee hij de geschiedenis, inzet en ontwikkeling van het Korps Nationale Reserve en later van alle reservisten van de Koninklijke Landmacht heeft vastgelegd. Hij maakte de overgang mee van analoge fotografie naar digitale media, van zetwerk naar desktop publishing en uiteindelijk naar interactieve e-magazines. Daarnaast begeleidde hij meerdere generaties redacteuren, fotografen en militaire verslaggevers. November Romeo overleefde reorganisaties, bezuinigingen, veranderende communicatiestructuren en digitalisering, maar bleef steeds bestaan dankzij de overtuiging dat een reservistenorganisatie niet zonder een eigen communicatieplatform kan.

Een blijvende erfenis

Met het afscheid van majoor Fred Warmer eindigt een tijdperk. Zijn naam zal onlosmakelijk verbonden blijven met de ontwikkeling van

November Romeo van een klein korpsblad tot het officiële reservistenmagazine van de Koninklijke Landmacht. Tegelijkertijd laat zijn vertrek zien dat de kracht van November Romeo nooit uitsluitend in één persoon heeft gelegen, maar in een gedeelde overtuiging die al ruim een eeuw bestaat: vrijwilligers en reservisten verdienen een eigen podium waarop hun verhalen worden verteld .Die gedachte ontstond bij het Landstormblad in 1924, kreeg in 1993 een nieuw gezicht met November Romeo en vormt ook in 2026 nog steeds de basis van het reservistenmagazine. Want uiteindelijk is er in ruim honderd jaar weinig veranderd: een organisatie van vrijwilligers blijft alleen sterk wanneer haar mensen elkaar kennen, informeren en inspireren.

NIEUWE ARBEIDSVOORWAARDEN DEFENSIE 2026-2028:

BELANGRIJKE VERBETERINGEN VOOR RESERVISTEN

Na intensieve onderhandelingen hebben Defensie en de centrales van overheidspersoneel op 23 juni 2026 een onderhandelaarsresultaat bereikt over de arbeidsvoorwaarden voor de periode 1 september 2026 tot en met 31 augustus 2028.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Het akkoord bevat een breed pakket aan maatregelen dat is gericht op het versterken van de koopkracht, duurzame inzetbaarheid, loopbaanontwikkeling en een betere balans tussen werk en privé. Daarnaast investeert Defensie nadrukkelijk in het aantrekkelijker maken van de organisatie als werkgever, zodat ervaren medewerkers behouden blijven en nieuwe beroepsmilitairen, burgermedewerkers én reservisten worden aangetrokken.

De belangrijkste algemene afspraken zijn:

- een structurele salarisverhoging van 6,5% per 1 september 2026 en 2% per 1 januari 2028;
- drie eenmalige bruto-uitkeringen in oktober 2026, januari 2027 en januari 2028;
- een verhoging van de kilometervergoeding naar € 0,25 per kilometer;
- uitbreiding van het Individueel Keuzebudget (IKB) met nieuwe fiscale bestedingsdoelen, waaronder het aflossen van een DUO-studieschuld, verduurzaming van de woning, sport, eerste klas treinreizen en een verruimd fiets-/pc-budget;
- hogere operationele vergoedingen, waaronder de toelage onregelmatige dienst (TOD), de SIC-toelage en de Regeling Militaire Inzet (RMI);

- verbeteringen voor de combinatie van werk en privé, zoals een hogere thuiswerkvergoeding, uitbreiding van de tegemoetkoming voor kinderopvang en mantelzorg, invoering van rouwverlof en een individueel inzetbare keuzeverlofdag;
- een betere beloning voor militairen vanaf de start van hun loopbaan en extra salarisstappen voor interne doorstroom naar onderofficiers- en officiersfuncties.

Reservisten onmisbaar voor een schaalbare krijgsmacht

Het akkoord onderstreept dat reservisten een onmisbare rol spelen binnen de groeiende en schaalbare krijgsmacht. Naast het aantrekken van nieuwe reservisten wil Defensie vooral de kennis, ervaring en specialistische expertise van het bestaande reservistenbestand beter benutten en langer behouden. Daarom bevat het arbeidsvoorwaardenakkoord een aantal belangrijke verbeteringen die specifiek voor reservisten van betekenis zijn.

Eenmalige uitkeringen

Net als beroepsmilitairen ontvangen reservisten de eenmalige uitkeringen in oktober 2026, januari 2027 en januari 2028. De hoogte van de uitkering wordt naar rato vastgesteld op basis van de daadwerkelijk gewerkte uren in de referentieperiode en de militaire rang.

Vrijwillig langer actief

Een belangrijke wijziging betreft de diensteinderegeling voor reservisten. Tot nu toe verlieten reservisten in principe op dezelfde leeftijd als beroepsmilitairen de militaire dienst. Vanaf 1 september 2026 wordt het mogelijk om, op vrijwillige basis en mits aan de eisen van geschiktheid en inzetbaarheid wordt voldaan, langer als reservist actief te blijven. Hierdoor kan waardevolle militaire kennis en ervaring langer beschikbaar blijven voor Defensie.

Eenvoudiger overstappen tussen reservist en beroepsmilitair

Het wordt eenvoudiger om te wisselen tussen een reservisten- en beroepsaanstelling. Reservisten kunnen in meer situaties tijdelijk of zelfs vast als beroepsmilitair worden aangesteld, bijvoorbeeld bij langdurige plaatsingen in Nederland of het buitenland of wanneer zij structureel werkzaamheden voor Defensie verrichten. Tijdens een tijdelijke beroepsaanstelling blijft de reservistenaanstelling 'slapend', waardoor na afloop automatisch wordt teruggekeerd naar de reservistenstatus. Dit voorkomt onnodige administratieve procedures.

Behoud van militaire expertise

Om kennis en ervaring te behouden worden beroepsmilitairen die vanaf 1 januari 2028 op eigen verzoek uit dienst gaan, in beginsel automatisch aangesteld als reservist, tenzij zij daarvan afzien. Zo blijft hun militaire expertise ook na het einde van de actieve loopbaan beschikbaar voor de krijgsmacht.
Met deze afspraken verstevigt Defensie de positie van reservisten binnen de krijgsmacht. De nieuwe arbeidsvoorwaarden bieden meer flexibiliteit, betere loopbaanmogelijkheden en een modernere rechtspositie. Voor het Korps Nationale Reserve zijn deze ontwikkelingen van groot belang. De verdere uitbreiding van de infanteriebataljons Bewaken Beveiligen KNR vraagt immers om een sterke, flexibele en professioneel ondersteunde reservistenorganisatie. Dit arbeidsvoorwaardenakkoord legt daarvoor een solide basis.

IBB BEREIDT ZICH VOOR OP DE KOMST VAN DRONES EN SENSOREN

De drie Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen KNR maken zich op voor een belangrijke technologische stap voorwaarts. De levering van nieuwe sensoren en Unmanned Aerial Systems (UAS) staat op korte termijn gepland. Om de eenheden optimaal voor te bereiden organiseerde het Kenniscentrum Grondgebonden Manoeuvre (KCGM) een gezamenlijke kickoff op de Bernhardkazerne in Amersfoort.

MAJOOR FRED WARMER & SERGEANT-MAJOOR PIETER VAN VREESWIJK DAVID STAM

Aan de bijeenkomst namen vertegenwoordigers deel van alle drie de bataljons, variërend van specialistische militairen tot leden van de bataljonsstaven. Door middel van presentaties en praktijkdemonstraties kregen zij inzicht in de mogelijkheden van de nieuwe systemen en de wijze waarop deze de operationele inzet van de Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen kunnen versterken.

Nieuwe mogelijkheden

De nieuwe middelen bestaan uit twee categorieën. Allereerst worden zogenoemde Unmanned Unattended Ground Sensors (UUGS) ingevoerd. Dit zijn onder meer infraroodsensoren, radars, camera's en grondsensoren die bewegingen en activiteiten op afstand kunnen detecteren. De verzamelde informatie wordt rechtstreeks doorgestuurd naar een commandopost, waardoor commandanten eerder beschikken over een actueel beeld van de situatie.

Daarnaast ontvangen de bataljons een aanzienlijke hoeveelheid Unmanned Aerial Systems (UAS), beter bekend als drones. De term UAS omvat niet alleen het vliegende platform, maar het complete systeem inclusief grondstation, ondersteunende apparatuur en bedienend personeel.

Samen ontdekken

Majoor Van Velthuijsen van het Hoofdbureau IBB opende de bijeenkomst met een duidelijke boodschap. De introductie van deze technologie biedt grote operationele kansen, maar vraagt tegelijkertijd om nieuwe werkwijzen en organisatorische keuzes. Hoe de systemen uiteindelijk het meest effectief kunnen worden ingezet, zal in belangrijke mate in de praktijk moeten worden ontdekt.

Kapitein Dusée van het KCGM verzorgde een presentatie over de inzetmogelijkheden van de grondsensoren, terwijl sergeant-majoor Van Vreeswijk inging op de introductie van de drones binnen de pelotons. Daarbij kwamen ook de conceptuele inzetmogelijkheden en de onderliggende doctrine aan bod. De aanwezigen reageerden enthousiast, maar stelden ook kritische

vragen. Vooral de personele impact van de nieuwe capaciteiten kwam ter sprake. De bediening van sensoren en drones vraagt immers om extra gekwalificeerd personeel. De boodschap vanuit het KCGM was echter helder: ervaring in de praktijk zal bepalend zijn voor de uiteindelijke inrichting van de organisatie en de optimale inzet van de nieuwe middelen.

Van theorie naar praktijk

Na het theoretische gedeelte volgden verschillende demonstraties. Specialisten van Height Technologies presenteerden een zogenoemde tethered (bekabelde) drone, waarmee langdurig vanuit een vaste positie observaties kunnen worden uitgevoerd. Via een groot scherm kregen de deelnemers direct inzicht in de kwaliteit en reikwijdte van de camerabeelden.
Vervolgens leidde kapitein Dusée de deelnemers langs een aantal verdekt opgestelde sensoren op het kazerneterrein. In de commandopost werd zichtbaar gemaakt welke informatie de verschillende sensoren verzamelden en hoe deze gegevens samen een actueel operationeel beeld opleveren. De demonstraties maakten voor alle aanwezigen duidelijk welke meerwaarde de nieuwe systemen bieden voor bewakings en beveiligingsoperaties.

Gereed voor de toekomst

Met de komst van drones en sensoren zetten de Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen een belangrijke stap in de verdere modernisering van hun operationele capaciteiten. De uitdaging ligt nu in het opleiden van voldoende specialisten en het integreren van de nieuwe systemen binnen de bestaande organisatie.

De technologische uitbreiding vergroot niet alleen de effectiviteit bij de uitvoering van de eigen hoofdtaak het bewaken en beveiligen van vitale objecten en militaire infrastructuur maar versterkt tevens de inzetbaarheid van de bataljons tijdens gezamenlijk optreden met partners als de politie en andere krijgsmachtdelen. Daarmee beschikken de IBB-bataljons straks over een moderne informatie en observatiecapaciteit die past bij de eisen van het hedendaagse optreden.

BOKL VOOR RESERVISTEN LEGT STEVIGE BASIS VOOR INSTROOM BIJ 30 INFBAT

SERGEANT-MAJOOR HEUVELMANS KORPORAAL HEUVELMANS

Het zaagtand-effect doorbreken

Voor het eerst volgen reservisten van 30 Infanteriebataljon Bewaken en Beveiligen de Basisopleiding Koninklijke Landmacht in een aangepaste vorm. De BOKL, die voor voltijd militairen tien weken aaneengesloten duurt, is voor reservisten gespreid over tien maanden. Daarmee combineert de Landmacht een volledige basisopleiding met de realiteit van reservisten die hun militaire inzet combineren met werk of studie.

De opleiding vindt plaats bij School Zuid van de Koninklijke Militaire School in Oirschot. In totaal volgen momenteel 57 cursisten de opleiding. Zij ronden deze in september van dit jaar af en worden daarna geplaatst bij één van de vijf compagnieën van 30 Infbat. Tegelijkertijd blijft de tweeweekse Algemene Militaire Opleiding Reservisten voorlopig bestaan.

Eerste velddag: theorie naar praktijk

Tijdens de eerste velddag van de BOKL brachten de cursisten hun recent aangeleerde vaardigheden voor het eerst in de praktijk. Na meerdere opkomsten op de kazerne stond nu het optreden in het veld centraal. Onder leiding van het instructiekader kregen de cursisten van de alfa-, bravo- en charliegroep les in patrouillegang, velddiensttekens, schiethoudingen, camoufleren en het uitvoeren van de korte stop.

Voor veel cursisten betekende deze dag ook de eerste kennismaking met optreden in het groen. Daarbij werkten zij voor het eerst met hun Colt C7 met losse flodders. De nadruk lag op veilig en gecontroleerd handelen, samenwerken binnen de groep en het toepassen van basistechnieken in het veld.

Instructiekader met brede ervaring

Het instructiekader is organisatorisch ondergebracht bij School Zuid van de Koninklijke Militaire School in Oirschot. Het bestaat uit militairen met ervaring binnen de compagnieën van 30 Infbat. aangevuld met instructeurs uit andere eenheden, wat zorgt voor een brede mix aan kennis en ervaring.

Een van hen is instructeur Elize. Zij is reservist bij 10 Infanteriebataljon en werkzaam als waarnemend groepscommandant. Eerder behaalde zij haar bevoegdheid Praktijkopleider en wil zij zich verder ontwikkelen op didactisch vlak. Binnen de BOKL krijgt zij de ruimte om haar persoonlijke ontwikkeling te combineren met het opleiden van nieuwe infanteristen.

Instructeur Elise

Ook instructeur Mark brengt een andere achtergrond mee. Hij was eerder CLS'er en PTLS'er bij het Bataljon Limburgse Jagers. Tijdens de bezuinigingsperiode verliet hij Defensie en zette hij zijn medische expertise voort in de civiele sector als ambulancemedewerker. Toen hij later een vacature zag bij de 13 Lichte Brigade keerde hij terug als reservist bij de geneeskundige dienst. Die ervaring past hij nu ook toe in zijn rol als instructeur bij de BOKL.

Instructeur Marc

Instructeur Timo is reservist bij 20 Infanteriebataljon. Via een vriend kwam hij al vroeg op van de ontwikkeling door de KMS van de BOKL voor reservisten. Hij ziet de opleiding als een kans om een stevige basis te leggen voor tactisch optreden binnen de infanterie.

Instructeur Timo

Sterkere instroom voor de compagnieën

De invoering van de BOKL heeft directe gevolgen voor de eenheden waar de cursisten na afronding instromen. Voor de compagnieën van 30 Infbat betekent dit dat nieuw personeel voortaan beschikt over een volledige basisopleiding als infanterist. Daarmee komt in veel gevallen een einde aan het zogenoemde zaagtandeffect, waarbij de instroom van nieuwe collega's ertoe leidde dat het trainingsniveau tijdelijk moest worden verlaagd om eerst de basisvaardigheden aan te leren.

Met de BOKL ontvangen de compagnieën reservisten met een uniforme en stevige fundering. Dit maakt het mogelijk om sneller door te bouwen op bestaande vaardigheden en de focus te leggen op functiegerichte opleidingen en operationele voorbereiding binnen het domein bewaken en beveiligen.

BOKL en ARB naast elkaar

Hoewel de BOKL voor reservisten op termijn de nieuwe standaard wordt, blijft de Algemene Militaire Opleiding Reservisten voorlopig bestaan. De tweeweekse ARB blijft beschikbaar voor specifieke doelgroepen en instroommomenten. Daarmee waarborgt de Landmacht de continuïteit van instroom, terwijl tegelijkertijd wordt toegewerkt naar een bredere en diepere basisopleiding.

De huidige lichting bij School Zuid vormt de eerste stap in een gefaseerde uitbreiding. In de toekomst is voorzien dat meerdere opleidingspelotons gelijktijdig worden opgeleid en dat ook andere militaire scholen verspreid door Nederland de BOKL voor reservisten gaan verzorgen. Zo ontstaat een landelijk gedragen opleidingsstructuur die meegroeit met de behoefte aan goed opgeleide reservisten.

Leren aan beide kanten

De BOKL is ook een belangrijke ontwikkelomgeving voor kaderleden. Instructeurs krijgen hier de mogelijkheid om onder begeleiding vlieguren te maken als praktijkopleider en te werken aan hun didactische vaardigheden. De opleiding biedt daarmee een concrete leeromgeving waarin kaderleden kunnen toewerken naar de bevoegdheid Praktijkopleider en, waar van toepassing, de stap kunnen zetten richting het predicaat Opleider.

Deze dubbele insteek draagt bij aan het opleidend vermogen binnen het reservistendomein. Het biedt kaderleden de ruimte om zich professioneel te ontwikkelen en herkenbaar bij te dragen aan het opleiden van de volgende generatie militairen, inclusief de bijbehorende erkenning op de schouders.

Motivatie en inzet

Wat opvalt, is de motivatie van de cursisten. Zij reizen vanuit Zeeland, Gelderland, Zuid-Holland, Utrecht, Limburg en Brabant naar Oirschot voor opleidingsavonden en velddagen in het weekend. Voor sommigen betekent dit meer tijd onderweg dan in de les. Dat zij deze inzet combineren met een baan of studie onderstreept hun betrokkenheid bij het reservistenvak. Met de BOKL zet de Landmacht een volgende stap in het gelijkwaardig opleiden van militairen, ongeacht aanstellingsvorm. Voor 30 Infbat betekent dit een toekomstbestendige instroom van reservisten die met een sterke basis direct kunnen aansluiten bij het niveau en de taak van het bataljon.

Opbouw van de opleiding

De Basisopleiding Koninklijke Landmacht voor reservisten is modulair opgebouwd en gespreid over tien maanden. De opleiding start met de overgang van burger naar militair en werkt stapsgewijs toe naar optreden in de operationele omgeving. Theorie, praktijk, zelfstudie en fysieke en mentale training lopen daarbij parallel aan elkaar. Zo ontstaat een samenhangend opleidingsprogramma waarin reservisten zich gefaseerd ontwikkelen tot infanterieschutter algemeen, met een stevige basis voor hun verdere loopbaan binnen 30 Infbat.

De laatste week

De eindoefening in september was de week

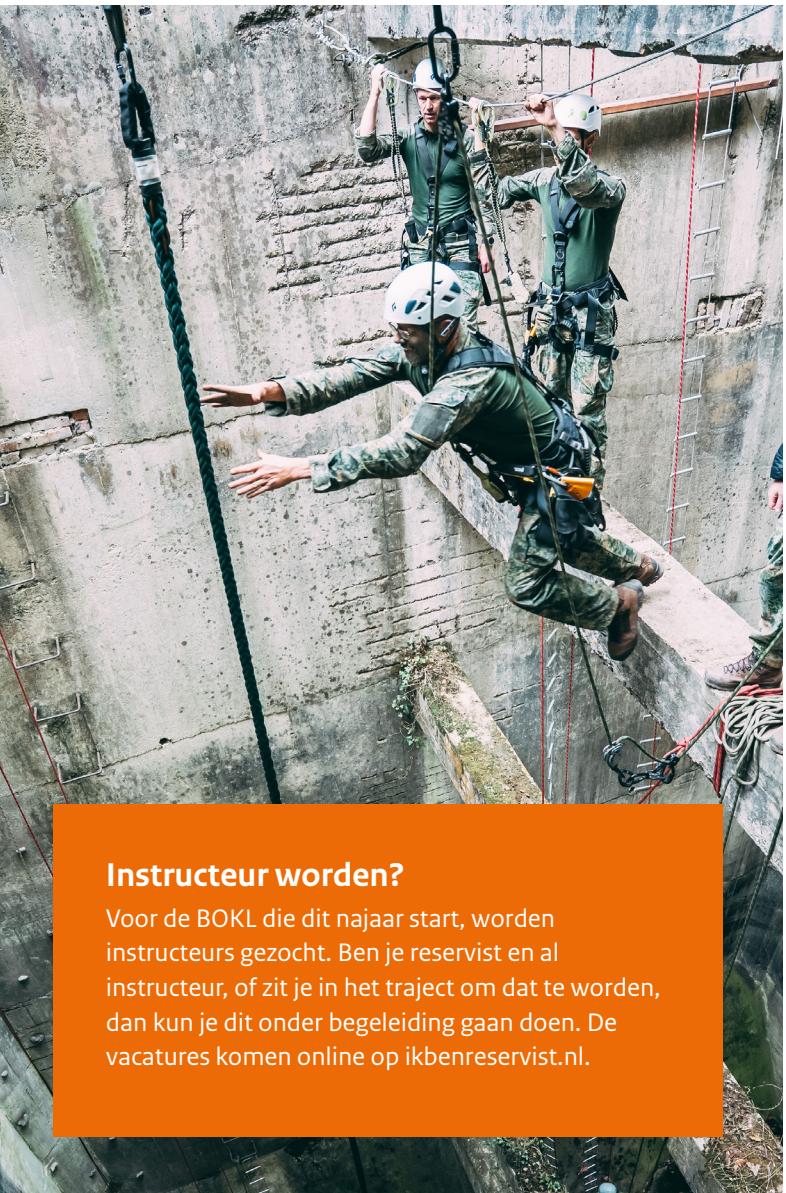
waarin alles bij elkaar kwam. Zij begon bij Margraten, met een rondleiding over de begraafplaats. Daar werd zonder één woord uitleg duidelijk waar dit vak uiteindelijk over gaat.

Daarna legden de cursisten met kaart en kompas tien kilometer af. In een mergelgroeve in Zuid-Limburg werkten zij op hoogte, waar vertrouwen in je uitrusting en in elkaar noodzakelijk waren. Aan het eind van een lange week liepen zij binnen via de hoofdpoort van de Generaal-majoor De Ruyter van Stevenincкkazerne in Oirschot, waar zij hun certificaat kregen en werden bevorderd tot soldaat der tweede klasse.

Beëdiging op De Schootsvelden

Eind september legden militairen van 30 Infbat op De Schootsvelden in Sittard-Geleen de eed of belofte af, onder hen de nieuwe soldaten van deze lichting. Familie, vrienden, collega's en belangstellenden waren aanwezig bij de openbare ceremonie. Voorafgaand marcheerden zij onder begeleiding van een militaire fanfare door Sittard-Geleen.

Generaal Ingo Gerhartz, commandant van het Joint Force Command Brunssum, benadrukte dat de betekenis van hun inzet verder reikt dan de plaatsen waar zij worden ingezet. "Door ons eigen grondgebied te bewaken en te beveiligen, vormt u een onmisbare schakel in onze gezamenlijke verdediging. Uw inzet begint hier, maar reikt veel verder: over Limburg, over Nederland en over onze landsgrenzen heen."

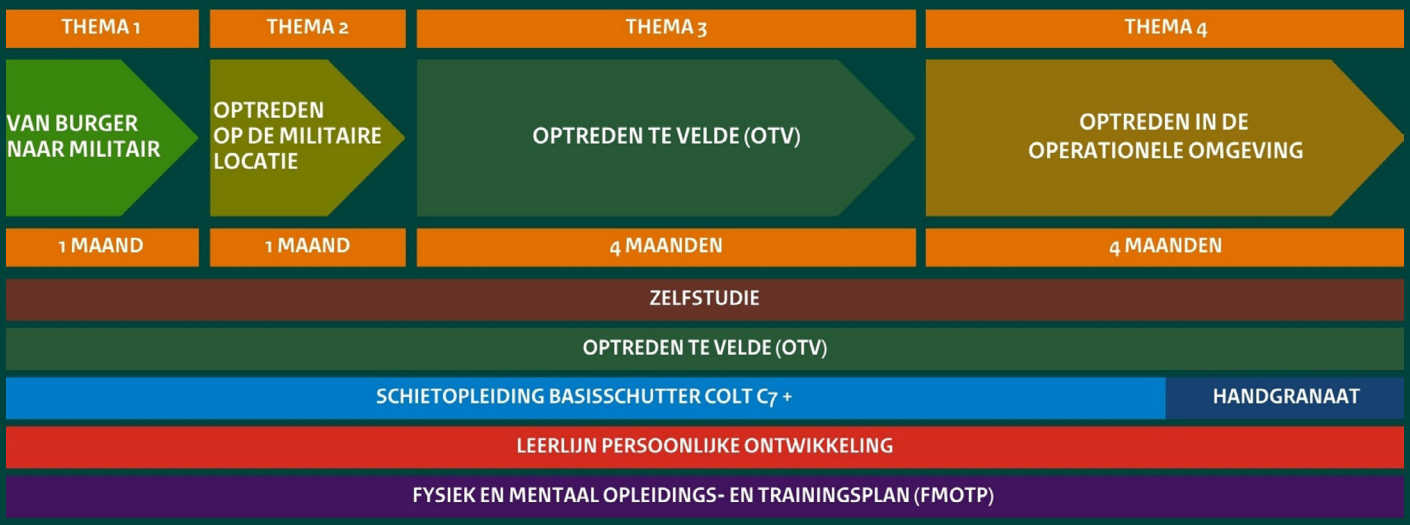

Instructeur worden?

Voor de BOKL die dit najaar start, worden instructeurs gezocht. Ben je reservist en al instructeur, of zit je in het traject om dat te worden, dan kun je dit onder begeleiding gaan doen. De vacatures komen online op ikbenreservist.nl.

10 maanden (reservistencadans)

BOKL IN RESERVISTENCADANS

Tien maanden lang, met gemiddeld twee avonden en één zaterdag per maand opkomst. Daarnaast zijn er 13 doordeweekse opleidingsdagen, verdeeld over OTV- en schietmomenten.

THEMA 1 = VAN BURGER NAAR MILITAIR

1 MAAND

KENNISTOETS 1 – MAAND 1 - THEMA 1

wk1	wk2	wk3	wk4
VR AVOND / ZA	AVOND	AVOND	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

THEMA 2 = OPTREDEN OP DE MILITAIRE LOCATIE

1 MAAND

KENNISTOETS 2 – MAAND 2 - THEMA 2

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	ZA	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

THEMA 3 = OPTREDEN TE VELDE (OTV)

4 MAANDEN

PRAKTIJK EXAMEN 1 – MAAND 3 - THEMA 3

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	VR/ZA OTV1	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

PRAKTIJK EXAMEN 1 – MAAND 4 - THEMA 3

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	DO/VR/ZA B-SCHTTR	VRIJ / RESERVE SCHIETDAG

ZELFSTUDIE

PRAKTIJK EXAMEN 1 – MAAND 5 - THEMA 3

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	ZA POD 2	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

PRAKTIJK EXAMEN 1 – MAAND 6 - THEMA 3

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	DO/VR/ZA OTV 2	AVOND RES ZA PE1	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

THEMA 4 = OPTREDEN IN DE OPERATIONELE OMGEVING

4 MAANDEN

PRAKTIJK EXAMEN 2 – MAAND 7 - THEMA 4

wk1	wk2	wk3	wk4
ZA	AVOND	ZA POD 2	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

PRAKTIJK EXAMEN 2 – MAAND 8 - THEMA 4

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	WO/DO/ VR/ZA OTV 3	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

PRAKTIJK EXAMEN 2 – MAAND 9 - THEMA 4

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	VR/ZA HAGRA-GS	ROOSTER VRIJ

ZELFSTUDIE

PRAKTIJK EXAMEN 2 – MAAND 10 - THEMA 4

wk1	wk2	wk3	wk4
AVOND	AVOND	DI/WO/DO/ VR/ZA OTV 4	VRA/ZA POD 4 HER PE 2

ZELFSTUDIE

ALS 'T MOET, DAN STAAN WE ER

SNELLE INZET RESERVISTEN BIJ GROTE HEIDEBRAND

"Als 't moet." Het motto van de Vrijwillige Landstorm, de voorganger van het Korps Nationale Reserve, is vandaag de dag nog altijd springlevend. Geen loze kreet, maar een houding die iedere reservist kent: gereedstaan wanneer Nederland daarom vraagt. Die inzet werd begin mei opnieuw zichtbaar, toen reservisten van 20 Infanteriebataljon Bewaken Beveiligen KNR werden ingezet bij de bestrijding van een grote natuurbrand op de Doornspijkse Heide.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Vrijdag 2 mei woedde op de Doornspijkse Heide een grote natuurbrand. Harde wind en diep smeulende veen- en humuslagen maakten de bestrijding bijzonder complex. Door de extreme droogte bleef het risico op nieuwe brandhaarden groot. Om het uitgestrekte terrein effectief aan te pakken, kreeg de brandweer ondersteuning van Defensie.

Binnen vier uur na de oproep stonden ruim veertig militairen van de Echo- en Foxtrotcompagnie van 20 Infanteriebataljon Bewaken Beveiligen KNR gereed voor inzet. Kort daarna werd verder opgeschaald tot ongeveer vijftig militairen om de hulpdiensten maximaal te ondersteunen.

De reservisten werden ingezet op plaatsen waar voertuigen en zwaar materieel niet konden komen. Gewapend met pioscheppen trokken zij het brandgebied in om de bodem open te werken. Door de smeulende lagen bloot te leggen kon het bluswater diep in de grond doordringen. Daarmee werden verborgen brandhaarden aangepakt en werd voorkomen dat het vuur opnieuw zou oplaaien.

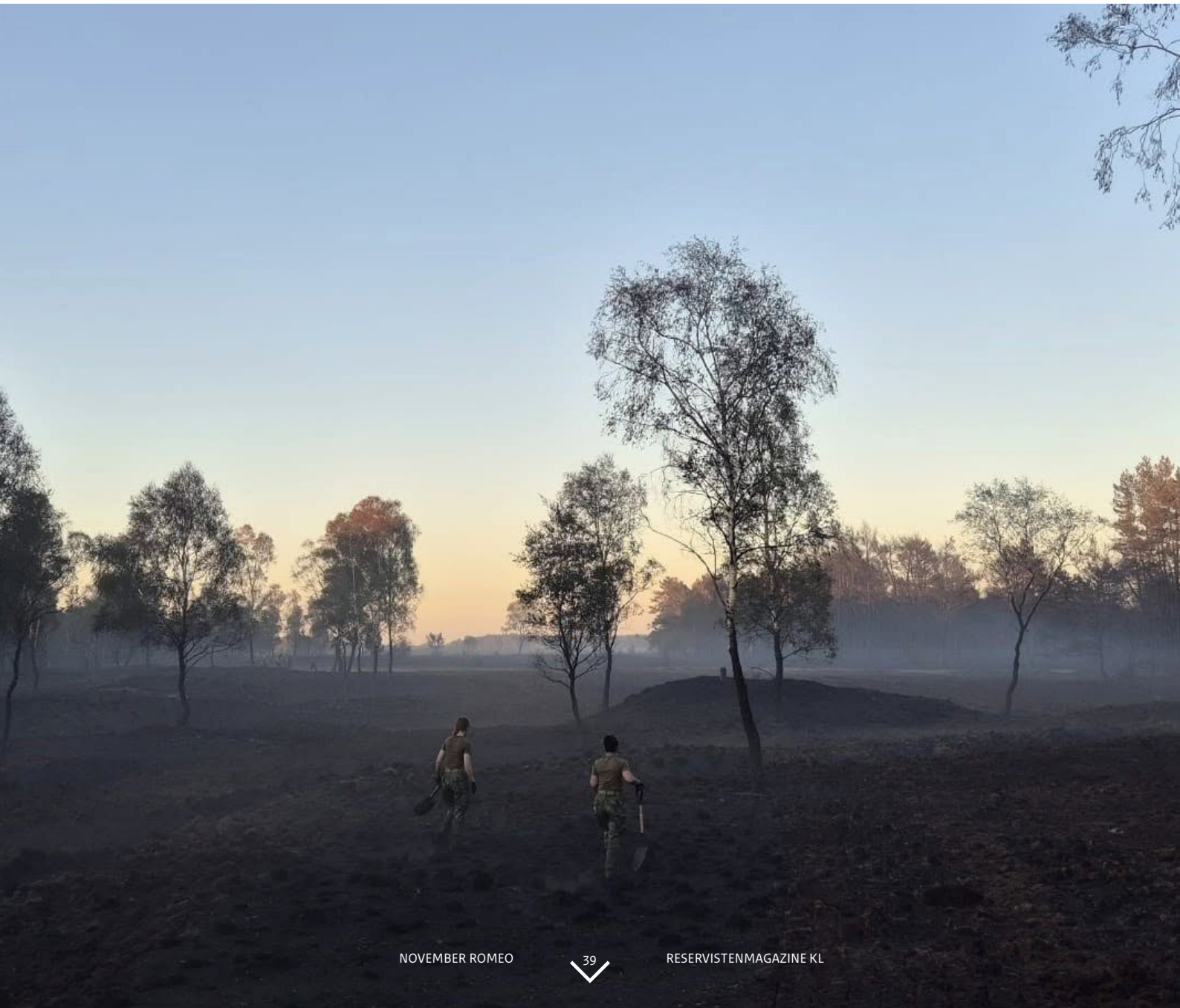
Het was zwaar werk. Urenlang werkten de militairen meter voor meter door het ruige terrein, onder warme omstandigheden en in een omgeving waar rook en hitte voortdurend aanwezig waren. Juist dit soort werkzaamheden laten zien welke meerwaarde reservisten hebben

bij nationale crises. Zij vormen een flexibele capaciteit die snel kan worden ingezet om civiele hulpdiensten te ondersteunen, zodat specialisten zich kunnen concentreren op hun kerntaak.

De inzet op de Doornspijkse Heide is een treffend voorbeeld van de groeiende rol van de Infanteriebataljons Bewaken & Beveiligen binnen de nationale veiligheid. Naast de bewaking van vitale objecten en militaire infrastructuur leveren reservisten steeds vaker een belangrijke bijdrage tijdens rampen en calamiteiten. Hun militaire opleiding, discipline en vermogen om onder moeilijke omstandigheden te werken maken hen tot een waardevolle partner voor veiligheidsregio's, brandweer, politie en andere hulpdiensten.

Dankzij de gezamenlijke inspanningen van brandweer, Defensie en de overige hulpdiensten kon de natuurbrand uiteindelijk onder controle worden gebracht en werd de brand bij 't Harde meester verklaard.

Als 't moet, dan staan we er. Dat is geen loze kreet, maar een belofte die ook op de Doornspijkse Heide opnieuw werd waargemaakt.

"OP BIJZONDERE MOMENTEN MAAKT HET CEREMONIËLE PELOTON HET VERSCHIL."

Een herbegrafenis begeleiden, een vaandelwacht vormen of aanwezig zijn bij een beëdiging. Het zijn momenten waarop militair ceremonieel, traditie en respect samenkomen. Om deze bijzondere taken uit te voeren is binnen het Korps Nationale Reserve het Ceremoniële Peloton opgericht. Een groep reservisten die zich specifiek richt op ceremoniële ondersteuning en daarmee beroepscollega's ontlast.

MAJOOR FRED WARMER ARCHIEF KNR / SERGEANT MARTIJN FRANKEMA

Het idee voor een Ceremoniële Peloton ontstond al rond 2012. “Er was behoefte aan een groep die het ceremoniële werk kon uitvoeren, zodat beroepsmilitairen hiervoor minder vaak uit hun reguliere werkzaamheden hoefden te worden gehaald”, vertelt projectofficier Gerbrand Heijting. Na jaren van voorbereiding kwam het plan vorig jaar in een stroomversnelling en startte vanaf 1 januari de werving van reservisten. Dat bleek niet vanzelfsprekend. “Er waren best wat eisen. We zoeken mensen die gemotiveerd zijn en begrijpen welke verantwoordelijkheid bij deze taken hoort.”

Inmiddels bestaat het ceremoniële peloton uit twintig reservisten: negentien mannen en één vrouw. De leeftijden lopen uiteen, met iets meer oudere dan jongere deelnemers. De groep komt uit heel Nederland en komt twee keer per maand samen op de Dumoulinkazerne voor trainingen in de avonduren. Daar oefenen zij onder meer exercitie, vaandelwacht en het dragen van een kist tijdens een ceremonie.

Meer dan ceremonieel

Hoewel de focus ligt op ceremoniële inzet, blijven de reservisten onderdeel van de militaire organisatie. “Ze doen ook groene dingen”, legt Heijting uit. Zo trainen ze hun militaire basisvaardigheden en schieten ze minimaal één keer per jaar.

De eerste echte inzet staat inmiddels op het programma: het begeleiden van de herbegrafenis van soldaat Klink met militair ceremonieel. “Dit is geen training. Je kunt het maar één keer goed doen. Dat geeft een bepaalde druk, maar juist ook een enorme motivatie.” De waardering van nabestaanden maakt indruk. “Zij vinden het eervol dat hun familielid op deze manier wordt geëerd.”

Naast herbegrafenissen ondersteunt het Ceremoniële Peloton ook bij beëdigingen, waaronder de krijgsmachtbrede beëdiging op 12 september op het Lange Voorhout in Den Haag. Tijdens deze ceremonie verzorgt het peloton de vaandelwacht. Met de verdere uitbreiding van de eenheid ontstaan bovendien nieuwe mogelijkheden. Zo kan het peloton in de toekomst ook worden ingezet bij uitvaarten met militaire eer en, zodra de benodigde omvang is bereikt, mogelijk eveneens bij de ceremoniële begeleiding van de aanbieding van geloofsbrieven door buitenlandse ambassadeurs aan de Koning.

Nieuwe kans voor reservisten

Om leden te werven voor het ceremoniële peloton is binnen de drie IBB-bataljons informatie verspreid om mensen enthousiast te maken. “We willen ook reservisten die overwegen om te stoppen bij het Korps Nationale Reserve een mogelijkheid bieden om toch betrokken te blijven”, vertelt Heijting. Ook oud-reservisten zijn welkom om zich aan te sluiten. “Iedereen die deze taak een warm hart toedraagt en het mooi vindt om op bijzondere momenten het verschil te maken, is welkom.”

Het ceremoniële peloton laat zien dat militaire inzet soms ook betekent stilstaan bij de geschiedenis, afscheid nemen van een kameraad of een nieuwe militair een waardige start geven. Juist op die momenten maakt het ceremonieel optreden van reservisten een blijvende indruk.

DK SPEEDMARS OP DE KMA: AFZIEN ONDER TROPISCHE OMSTANDIGHEDEN

Onder tropische omstandigheden werd op 27 Mei het Defensiekampioenschap Speedmars gehouden op het terrein van de Koninklijke Militaire Academie in Breda. Maar liefst 32 teams verschenen aan de start van deze zware en veeleisende wedstrijd, waarin alles draait om pure discipline, doorzettingsvermogen en mentale en fysieke kracht. . Door de hoge tempraturen werd besloten de gewichtsverplichting van 10 kilogram in de rugzak bij de categorie 5 km (36-) te laten vervallen. De Dames en Masters (36+) hebben deze 10kg wél meegetorst bij hun 3km race.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Ook het KNR was met drie teams vertegenwoordigd om punten te verdienen voor de CLAS-bokaal. De teams konden daarbij rekenen op de steun en aanmoedigingen van de Korpscommandant van het Korps Nationale Reserve, Lkol Roland Slegers, die persoonlijk aanwezig was tijdens de wedstrijden.

Het damesteam, onder leiding van coach Barbara, veroverde een knappe zesde plaats in een uitzonderlijk sterk deelnemersveld van elf teams. De wedstrijdafstand bedroeg 3 kilometer, die werd afgelegd in een tijd van 18.18 minuten. Het herenteam (36-) eindigde op een twaalfde plaats in een eveneens sterk bezet veld van zestien teams. Zij liepen de 5 kilometer in een tijd van 25.29 minuten.

Succes was er vooral voor het heren Masters-team (36+). Zoals de afgelopen jaren ging de strijd voornamelijk met 13 Lichte Brigade en dat duel werd beloond met een fraaie zilveren plak. Het team eindigde op de tweede plaats en liep bovendien een nieuw teamrecord: 16.11 minuten over 3 kilometer, mét 10 kilogram bepakking.

De wedstrijdregels

Ieder team bestaat uit acht deelnemers afkomstig van dezelfde eenheid. Elk teamlid draagt één wapen: per team zeven maal een Colt en één MAG-mitrailleur. De wapens mogen niet worden uiteengenomen en het aanbrengen van polstering is niet toegestaan. Dat betekent dat er geen handdoek om het wapen of in de nek gedragen

mag worden. Ook mag het wapen niet in de rugzak worden meegenomen. De MAG dient gedurende de gehele wedstrijd door één persoon gedragen te worden en mag niet gezamenlijk worden gedragen. Het is echter wel toegestaan om de MAG onderweg tussen teamleden te wisselen. De originele rugzak uit de basisgevechtsuitrusting moet worden gebruikt en dient, voor zowel dames als heren, een gewicht van 10 kilogram te hebben. Tijdens de wedstrijd wordt verplaatst volgens een vast ritme van afwisselend 400 meter looppas en 100 meter marstempo. Dit parcours is duidelijk aangegeven. Alleen in de laatste ronde mag de afsluitende 100 meter marstempo eveneens in looppas worden afgelegd. Indien een deelnemer zich binnen een marstempo-gedeelte toch in looppas verplaatst herkenbaar aan een zweefmoment wordt per deelnemer en per overtreding een straftijd van 15 seconden toegekend. De eindtijd wordt stopgezet zodra zes deelnemers met Colt en de deelnemer die de MAG draagt de finishlijn zijn gepasseerd. Dit betekent dat tijdens de wedstrijd maximaal twee deelnemers mogen uitvallen

De wedstrijd onderstreepte opnieuw het belang van fysieke fitheid, doorzettingsvermogen en teamgeest binnen Defensie. Juist in een tijd waarin de operationele gereedheid en inzetbaarheid van militairen belangrijker zijn dan ooit, vormen conditie, mentale weerbaarheid en samenwerken onder zware omstandigheden een onmisbare basis voor effectief militair optreden.

‘ZE DACHTEN DAT WE BEROEPS WAREN’

Zes militairen van 113 Veldgenie draaiden tijdens Fighter Lion mee met beroepscollega’s van 111 Pantsergeniecompagnie. Een mooie kans om te zien of reservisten ook binnen een beroepseenheid hun mannetje staan. Korporaal Jeffrey Zwaan hoefde niet lang op het antwoord te wachten. „Aan het einde van de oefening bleek dat ze dachten dat wij voormalig beroepsmilitairen waren.”

KORPORAAL JEFFREY ZWAAN KORPORAAL JEFFREY ZWAAN

Maandenlang hadden de reservisten van 113 Veldgenie ervoor getraind. Tijdens Fighter Lion 2026 moest blijken wat al die voorbereiding waard was. Voor Zwaan kreeg de oefening nog een extra dimensie. Enkele weken voor vertrek hoorde hij van zijn compagniescommandant dat hij samen met vijf collega's zou worden toegevoegd aan 111 Pantsergeniecompagnie (111 PAGNCIE).

De opdracht was even simpel als interessant: ervaren hoe reservisten functioneren binnen een beroepseenheid en ontdekken hoe die samenwerking in de praktijk uitpakt.

Dat leverde vooraf genoeg vragen op. Worden we geaccepteerd? Is onze kennis voldoende om direct mee te kunnen draaien? En kunnen reservisten het tempo van een beroepscompagnie bijhouden?

Lang hoefden ze niet op de antwoorden te wachten.

Meteen onderdeel van de groep

Na aankomst in Bergen-Hohne werden de zes reservisten gekoppeld aan 111 PAGNCIE. Na een ontvangst door de pelotonscommandant en opvolgend pelotonscommandant kreeg ieder een plek binnen een groep.

Zwaan kwam terecht bij de Delta-groep. Van koudwatervrees bleek weinig sprake. „Vanaf het eerste moment voelde ik mij welkom. Ze namen me eigenlijk direct op als onderdeel van het team." Veel tijd voor uitgebreide kennismaking was er ook niet. De onderkomens moesten worden ingericht en daarna wachtte het tactische deel van de oefening.

Dat betekende lange dagen en vooral: veel doen. Kilometers maken achterin de Boxer, keer op keer een hasty defence inrichten, doorbraken forceren en verschillende uitstijgprocedures beoefenen. Voor Zwaan was juist die intensiteit waardevol. Niet één keer een procedure uitvoeren en daarna weer verder, maar herhalen, verbeteren en opnieuw proberen.

Zelfs wanneer er even geen opdracht lag, stond de training niet stil. De beroepsmilitairen bedachten extra scenario's om de beschikbare tijd te benutten. Procedures werden uitgelegd, ervaringen gedeeld en fouten besproken. „Mijn groepsgenoten namen echt de tijd om dingen uit te leggen en tips te geven. Maar het belangrijkste was misschien wel dat ze me overal volledig bij betrokken. Je stond er niet bij als 'de reservist'. Je was gewoon onderdeel van de groep."

Bijna 7.000 militairen

Fighter Lion was in 2026 de grootste oefening van de Koninklijke Landmacht in jaren. Bijna 7.000 militairen namen deel aan de oefening in Nederland en Duitsland. Daarbij werden duizenden voertuigen ingezet.

De landmacht trainde tijdens Fighter Lion het optreden in een grootschalige gevechtsoperatie. Niet alleen de gevechtseenheden kwamen daarbij aan bod. Ook logistiek, geneeskundige ondersteuning, commandovoering, drones en elektronische oorlogsvoering maakten deel uit van het scenario. Nieuw was onder meer het overnemen van het gevecht door een volgende brigade terwijl de operatie doorgaat.

Voor de zes reservisten van 113 Veldgenie speelde die grote oefening zich vooral op een veel kleiner niveau af: tussen de mensen van een beroepscompagnie, waar ze in de dagelijkse praktijk moesten laten zien wat ze konden. En juist daar kwam misschien wel het grootste compliment.

‘Jullie zijn toch oud-beroeps?’

Pas tegen het einde van de oefening ontdekten verschillende militairen van 111 PAGNCIE dat de zes genisten geen voormalig beroepsmilitairen waren, maar reservisten.

De verbazing was volgens Zwaan zichtbaar. Op basis van hun houding, motivatie en vakkennis waren de beroepsmilitairen ervan uitgegaan dat hun tijdelijke collega’s eerder voltijds bij Defensie hadden gediend.

Voor Zwaan zegt die vergissing veel. Niet alleen over de zes militairen die bij 111 PAGNCIE waren geplaatst, maar ook over de voorbereiding binnen 113 Veldgenie. „Dat is een compliment waar we als eenheid trots op mogen zijn.” Minstens zo belangrijk is wat de reservisten mee terugnemen. Zeven dagen intensief samenwerken met beroepsmilitairen leverden kennis en praktische ervaring op die nu binnen de eigen eenheid kan worden gedeeld.

Daarmee werkte de uitwisseling twee kanten op. De reservisten kregen de kans hun kennis en vaardigheden binnen een beroepseenheid te testen en verder te ontwikkelen. Tegelijkertijd konden ze laten zien wat goed opgeleide reservisten aan zo’n eenheid kunnen toevoegen. Voor Zwaan smaakt het in ieder geval naar meer. “Deze oefening heeft mij laten zien hoeveel waarde een reservist kan toevoegen wanneer hij goed is opgeleid, gemotiveerd is en de kans krijgt om samen met beroepsmilitairen te trainen.”

TIJDENS MEIDAGEN OMGEKOMEN SOLDAAT KLINK HERBEGRAVEN IN NIJVERDAL

Op 6 augustus 2026 kreeg soldaat Johannes Hendrikus Klink, die tijdens de Meidagen van 1940 sneuvelde, met militair ceremonieel zijn definitieve rustplaats in Nijverdal.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Een bijzonder moment was de primeur voor het Ceremonieel Peloton KNR : voor het eerst vormden de reservisten officieel de volledige draagploeg tijdens een militaire herbegrafenis. Een eervolle taak, uitgevoerd met respect, waardigheid en toewijding.

Johan Klink kreeg tijdens de meidagen van 1940 met zijn bataljon de opdracht om 's nachts per fiets van Huissen naar Kesteren te trekken. Onderweg ging het echter mis. Soldaat Klink raakte in het donker de weg kwijt en reed met enkele makkers op een onbewaakte mijnversperring. Hij was op slag dood. Vandaag kreeg Klink zijn definitieve rustplaats.

Klink is met militair ceremonieel herbegraven op de Rooms-Katholieke begraafplaats in Nijverdal. Militairen van het ceremonieel erepeloton droegen zijn kist. De reservisten voerden deze taak voor het eerst officieel volledig uit.

De op 15 februari 1908 in Hellendoorn geboren Johannes Hendrikus Klink woonde in Nijverdal. Hij werkte als wever bij Ten Cate aan de huidige G. van der Muelenweg. Klink vervulde zijn dienstplicht in 1928 bij het 19e Regiment Infanterie. Het militaire leven beviel hem wel, want daarna trad hij toe tot de Vrijwillige Landstorm. Dit reservistenkorps kon in tijden van nood onder de wapenen komen.

In april 1939 werd Klink teruggeroepen van groot verlof vanwege de oorlogsdreiging en de mobilisatie van het Nederlandse leger. Hij werd ingedeeld bij het 3e bataljon van het 43e Regiment Infanterie (43 R.I.). Dit bataljon maakte deel uit van de Groep Betuwe en lag in stelling langs de provinciale weg tussen Huissen en Nijmegen, even ten westen van de Rijn.

Nieuwe orders

Op 10 mei 1940 viel Duitsland Nederland binnen. Het regiment kreeg nieuwe orders. De sectie van Klink moest zich in de brandweerkazerne in Huissen gereedmaken voor een verplaatsing op de fiets naar het station van Kesteren. 43 R.I. kreeg vervolgens opdracht zich terug te trekken richting de Betuwestelling.

De terugtocht in het holst van de nacht was niet zonder gevaar. De militairen moesten 10 meter afstand van elkaar houden en reden zonder fietsverlichting. Eenmaal in Kesteren bleek een aantal militairen te ontbreken, onder wie Klink. Zij waren van de route afgedwaald en op een onbewaakte mijnversperring gereden. Naast Klink sneuvelde ook soldaat Antonie Koopman. Soldaat Oude Geerdink raakte ernstig gewond.

Jonge vader

Johan Klink liet zijn 28-jarige echtgenote Elisabeth Hendrika Wieggerink en 3 jonge kinderen achter: Herman, Gerard en Hans. Na zijn overlijden werd Klink vermoedelijk eerst begraven in een veldgraf nabij Driel. Kort na de oorlog werd zijn lichaam overgebracht naar Nijverdal, waar hij vandaag opnieuw is begraven.

KRIJGSMACHTBREEDE BEËDIGING RESERVISTEN

BELANG SCHAALBARE KRIJGSMACHT BENADRUKT BIJ BEËDIGING DEN HAAG

De beëdiging is een bijzonder moment in de carrière van iedere militair. Dat weet ook staatssecretaris Derk Boswijk van Defensie, want hij is zelf oud-reservist. En dat geldt extra als de eed of belofte plechtig wordt uitgesproken onder grote publieke belangstelling midden in Den Haag.

MAJOOR FRED WARMER SERGEANT-MAJOOR ANTON REIJINGA

Boswijk (foto) verwelkomt collega's, familie, vrienden en overig publiek op de zonnige zaterdag in september op de krijgsmachtbrede beëdiging voor reservisten. "Het is een moment dat je je voor altijd zult herinneren", memoreert hij, terwijl hij terugdenkt aan zijn eigen tijd als reserveofficier. "Daarom doen we dit op een belangrijke plek. In het centrum van Den Haag, het hart van onze democratie en de stad van de internationale vrede."

Het is de derde maal dat de ceremonie hier plaatsvindt in de aanloop naar Prinsjesdag. De reservisten verbinden zich met het afleggen van de eed of belofte aan de verdediging van onze vrijheid, veiligheid en de toekomst van Nederland, vervolgt Boswijk. "Je hebt gekozen om bij te dragen aan iets groters dan jezelf, en verder te kijken dan de vrijheid van vandaag."

Onzekere tijden

De staatssecretaris refereert daarbij aan de daden van reservisten in het verleden: "Jullie staan op de schouders van reuzen." In het bijzonder noemt hij George Maduro uit Curaçao, naar wie het verderop gelegen Madurodam is vernoemd. Deze reserve-tweede luitenant van de cavalerie vervulde een heldenrol in de verdediging van de stad in de Tweede Wereldoorlog.

Meer dan 80 jaar later wankelt de vrede opnieuw. Boswijk wijst op de grootschalige oorlog die Rusland 4,5 jaar geleden startte tegen Oekraïne.

“Dit is de meest onzekere tijd sinds de Tweede Wereldoorlog.” Het gevolg is dat onze krijgsmacht niet alleen sterk moet zijn, maar ook snel moet kunnen uitbreiden. “We bouwen aan een schaalbare krijgsmacht, waarin beroepsmilitairen, reservisten en burgermedewerkers samen de benodigde personele capaciteit vormen.” Uiteindelijk moet ongeveer een derde van de krijgsmacht uit reservisten gaan bestaan.

Meer dan een uitdaging

Plaatsvervangend Commandant der Strijdkrachten (PCDS) luitenant-generaal Ludy Schmidt (foto), die de beëdigden als eerste kon feliciteren, benadrukt de diversiteit van de groep: mensen van verschillende krijgsmachtdelen, leeftijden, beroepen en achtergronden, maar met een gemeenschappelijke motivatie om zich in te zetten voor de samenleving.

Volgens Schmidt zoeken reservisten vaak meer dan alleen een nieuwe uitdaging. Sommigen willen “minder zelfgericht zijn, meer voor de samenleving doen” en bijdragen aan “het beschermen van onze waarden, democratie en vrijheid”. Anderen zoeken “avontuur, uitdaging”, willen zichzelf ontwikkelen of “klaarstaan voor anderen”. Wat hen bindt, is dat zij allemaal “willen bijdragen aan iets groters dan zichzelf”.

Om dat te illustreren vertelt hij het verhaal van korporaal Wim, die na een loopbaan in de advocatuur en later de zorg terugkeerde naar Defensie. “Wim, welkom terug!”, zegt Schmidt. Ook noemt hij marechaussee der derde klasse Agus, ondernemer en tourmanager, die graag zijn grenzen verkent. Over hem meldt Schmidt dat hij de ene dag “naast een podium van Lowlands” staat en de volgende dag “oefenvijand met handboeien om”. Dat sluit aan bij Agus’ motivatie: “uit de comfortzone komen, want dat is hoe je leert wat je nog meer kunt.”

Defensie en werkgever

Een derde voorbeeld was tweede luitenant Sanne (foto), die haar reservefunctie combineert met

een baan bij KLM. Zij wilde “iets terugdoen voor de samenleving” en ontwikkelt zich als officier verder als leider. Haar ervaring binnen Defensie vat zij samen met de woorden: “Ik heb hier niet alleen collega’s, ik heb kameraden.” Schmidt voegt daaraan toe: “Luitenant, fijn dat we je mogen delen met de KLM!”

Tegenover November Romeo bevestigt Sanne dat haar aanstelling bij het Communication & Engagement Commando van de Landmacht “goed te combineren” is met haar baan als programmamanager bij de luchtvaartmaatschappij en de zorg voor haar twee kinderen. “Het convenant tussen Defensie en de KLM helpt”, zegt ze en wijst erop dat dit niet alleen van toepassing is op piloten.

In het slot van zijn toespraak komt Schmidt nog terug op verbondenheid en verantwoordelijkheid. Door reservist te worden zijn de beëdigden onderdeel geworden van een gemeenschap waarin “kameraadschap en saamhorigheid verder gaan dan vriendschap”. Zij vinden er volgens hem “brothers and sisters in arms die samen met jou een schild vormen waarachter onze samenleving kan schuilen”.

Hij bedankt opleiders, werkgevers en het thuisfront voor hun steun en herinnert de nieuwe reservisten eraan dat zij met hun eed of belofte hebben uitgesproken “welke verantwoordelijkheid jullie bereid zijn te dragen”. Zijn afsluitende boodschap luidt: “Welkom bij onze krijgsmacht; welkom bij de militaire familie.”

Vaandel Nationale Reserve

Tijdens de ceremonie, die een kleine twee uur in beslag nam, werden zo’n vijftig reservisten beëdigd van alle krijgsmachtonderdelen: Zee- (CZSK), Land- (CLAS) en Luchtmacht (CLRS) en Marechaussee (KMAR). Het grootste contingent was van de Landmacht en bestond uit militairen van de Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen (IBB) en van het 1 Civiel en Militair Interactie Commando (1 CMI). Zij legden de eed of belofte af op het vaandel van het Korps Nationale Reserve (KNR).

WAAROM OORLOGEN WORDEN GEWONNEN
ÉN VERLOREN VER ACHTER DE FRONTLINIE

DE LOGISTIEKE KETEN ALS BESLISSENDE FACTOR VAN OORLOG

Al eeuwenlang worden oorlogen niet uitsluitend beslist door superieure tactiek of krachtigere wapens, maar door het vermogen een krijgsmacht langdurig te bevoorraden. Van de veldtochten van Alexander de Grote en Napoleon tot de Tweede Wereldoorlog en de huidige oorlog in Oekraïne geldt dezelfde militaire wetmatigheid: wanneer de logistieke organisatie faalt, volgt uiteindelijk ook de militaire nederlaag. Zonder brandstof, munitie, voedsel, reservedelen en medische ondersteuning verliest zelfs de best uitgeruste krijgsmacht haar gevechtskracht.

MAJOOR FRED WARMER, MILITAIR HISTORISCH ONDERZOEKER, LUITENANT-KOLONEL ROLAND SLEGERS, CIVIEL SUPPLY CHAIN SPECIALIST, KORPS NATIONALE RESERVE
MINISTERIE VAN DEFENSIE, KORPS NATIONALE RESERVE, KYIV INDENPENDENT, THE GUARDIAN, UNITED24 MEDIA, AFP, NGO "MILITARNYI"

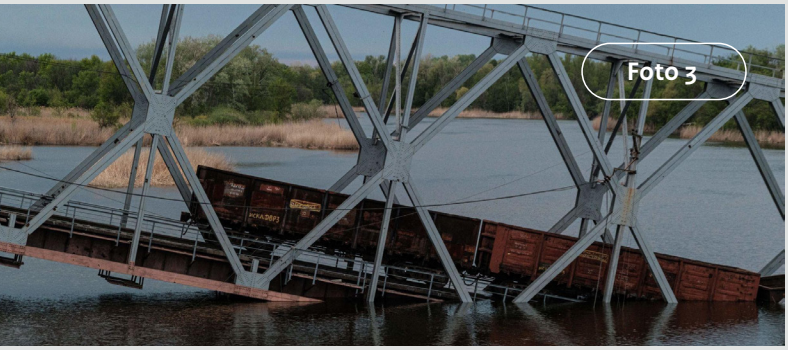

Foto 1 Napoleons leger tijdens de Russische veldtocht van 1812. De afbeelding toont de enorme logistieke inspanning achter Napoleons Grande Armée: duizenden soldaten, paarden, voertuigen en voorraden moesten over grote afstanden worden aangevoerd. De veldtocht illustreert hoe kwetsbaar een krijgsmacht wordt wanneer bevoorrading en transport de gevechtseenheden niet langer kunnen volgen.

Foto 2 Militaire transportcolonne met vrachtwagens tijdens de Tweede Wereldoorlog. De voertuigen rijden over een onverharde weg door dicht bebost terrein en illustreren de kwetsbaarheid en het belang van wegtransport voor de bevoorrading van troepen in het veld.

De oorlog in Oekraïne bevestigt deze historische les opnieuw. Niet alleen de gevechten aan de frontlinie bepalen de uitkomst van het conflict, maar vooral de strijd om de logistieke keten daarachter. Wie zijn eigen bevoorrading veilig weet te stellen én tegelijkertijd de logistieke organisatie van de tegenstander weet te ontregelen, vergroot zijn operationele en strategische voordeel aanzienlijk.

Foto 3 Vernietigde spoorbrug in Oekraïne. Een goederentrein ontspoort nadat de brug is bezweken.

Foto 3b Kwetsbare brandstofvoorziening: vernietigde militaire tankwagens tonen hoe

Foto 4

Foto 4b

essentieel én kwetsbaar logistieke middelen aan het front zijn.

Achter iedere tank die oprukt, ieder gevechtsvliegtuig dat opstijgt en iedere artilleriegranaat die wordt afgevuurd, schuilt een complexe logistieke organisatie. Brandstof, munitie, reservedelen, voedsel, medische voorzieningen, verbindingsmiddelen en onderhoud moeten onder vaak vijandelijke omstandigheden beschikbaar blijven. Zodra één of meerdere schakels in deze keten worden verstoord, neemt de operationele slagkracht snel af.

Foto 4 Logistiek onder vuur: brandende vrachtwagens illustreren de kwetsbaarheid van logistieke lijnen in een modern conflict.

Foto 4b Kwetsbare logistieke infrastructuur: een zwaar beschadigd spoorwegknooppunt na een aanval, waarbij voertuigen, gebouwen en spoorinfrastructuur zijn verwoest.
De afgelopen decennia waren westerse krijgsmachten vooral gericht op expeditionaire operaties in Afghanistan, Irak en Mali. Deze missies werden ondersteund vanuit relatief veilige logistieke bases, waar de aanvoer van personeel en materieel nauwelijks werd bedreigd. De oorlog in Oekraïne heeft dat uitgangspunt fundamenteel veranderd. Voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog wordt Europa opnieuw geconfronteerd met

een grootschalig conflict waarin logistieke infrastructuur zelf een primair militair doelwit is.

Foto 5 Logistieke brandstofcolonne in Afghanistan. Tankwagens onderweg over een onverharde bergroute.

Brandstofdepots, spoorlijnen, bruggen, overslaghavens, distributiecentra, energievoorzieningen en digitale logistieke netwerken worden systematisch aangevallen om het operationele tempo van de tegenstander te vertragen of zelfs volledig tot stilstand te brengen. De moderne oorlog laat daarmee zien dat logistiek niet langer uitsluitend een ondersteunende functie vervult, maar zelf een volwaardig operationeel domein is geworden.

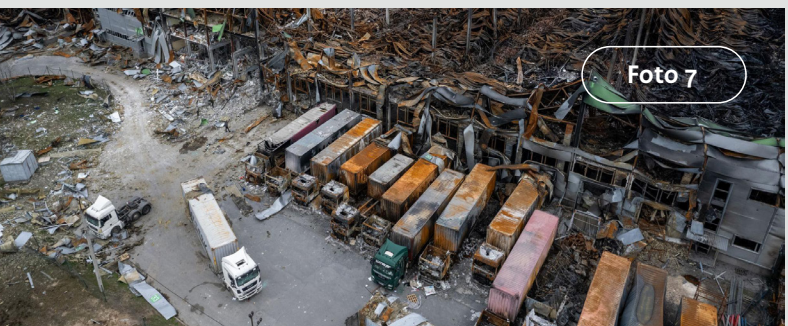
Foto 6. Kwetsbare infrastructuur: een zwaar beschadigde brandstofopslag na een aanval.

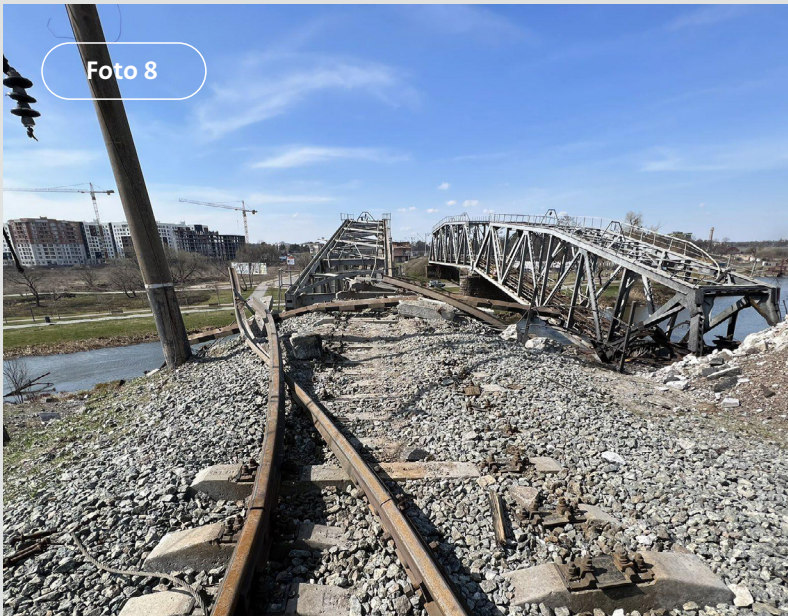
Foto 7 Verwoeste logistiek: een volledig uitgebrand logistiek complex met tientallen verwoeste vrachtwagens en containers.

Foto 8 Verstoorde infrastructuur: een verwoeste spoorbrug en opgebroken spoorlijn blokkeren een belangrijke logistieke verbinding.
In de 21e eeuw is logistiek uitgegroeid van een ondersteunende functie tot een strategisch

wapensysteem, waarbij niet alleen de bescherming van de eigen logistieke keten, maar ook het doelbewust ontregelen van die van de tegenstander centraal staat.

De lessen uit Oekraïne

De Russische invasie in februari 2022 maakte al in de eerste weken duidelijk hoe kwetsbaar een moderne krijgsmacht is wanneer de logistieke organisatie tekortschiet. Lange colonnes pantservoertuigen kwamen tot stilstand doordat brandstoftransporten de voorste eenheden niet konden bereiken. Tegelijkertijd werden bevoorradingsroutes aangevallen door artillerie, speciale eenheden en drones. Oekraïne begreep al snel dat niet alleen gevechtseenheden, maar vooral hun logistieke ondersteuning kwetsbaar was. Door tankwagens, munitietransporten en bevoorradingsroutes aan te vallen, werd de operationele snelheid van de Russische strijdkrachten aanzienlijk verminderd. Een stilgevallen tank is immers geen gevolg van een gebrek aan vuurkracht, maar vaak van een gebrek aan brandstof.

Beide partijen pasten daarop hun logistieke concepten aan. Grote brandstofdepots maakten plaats voor kleinere, verspreide opslaglocaties en mobiele distributiepunten die voortdurend werden verplaatst. Deze ervaringen vormden niet alleen een les voor beide strijdende partijen, maar beïnvloeden inmiddels ook de logistieke doctrine van de NAVO.

Foto 9 Logistiek onder vuur: een brandstof- of opslaginstallatie staat volledig in brand, met zwaar beschadigde voertuigen op de voorgrond.
10 Verwoeste logistiek: een zwaar beschadigd distributie- of opslagcomplex na een aanval, met brand en puin tussen de ingestorte constructies.

Foto 10B Civiele logistiek onder vuur: een brandende civiele brandstoftanker toont hoe ook commerciële transportmiddelen en logistieke verbindingen kwetsbaar zijn in een conflict.

Supply Chain Disruption:
de logistieke keten als doelwit
De oorlog in Oekraïne laat zien dat moderne oorlogvoering zich niet uitsluitend richt op de vernietiging van gevechtseenheden. Minstens zo belangrijk is het ontregelen van de logistieke keten die deze eenheden in staat stelt te blijven vechten. Binnen de militaire logistiek wordt dit aangeduid als Supply Chain Disruption: het doelbewust verstoren van de aanvoer van brandstof, munitie, voedsel, water en reservedelen.

Iedere krijgsmacht is afhankelijk van een logistieke keten die loopt van zeehavens, vliegvelden, spoorverbindingen en hoofddepots via logistieke hubs naar divisies, brigades, bataljons en uiteindelijk de gevechtseenheden. Wanneer kritieke schakels in deze keten worden verstoord, neemt de beschikbaarheid van voorraden af en daarmee ook de operationele slagkracht van de eenheden die ervan afhankelijk zijn.

Daarbij is niet automatisch het meest voorwaartse of meest stroomopwaartse deel van de keten de meest kwetsbare schakel. Juist het ontkoppelpunt tussen de civiele en militaire logistieke keten kan van strategisch belang zijn. Op deze plaatsen komen commerciële logistieke stromen en militaire bevoorrading samen. Civiele goederen, brandstoffen, containers en andere middelen worden hier overgedragen aan de militaire logistieke organisatie.

Dit onderscheid is belangrijk. Een verstoring die diep in de militaire logistieke keten plaatsvindt, heeft vaak vooral een tijdelijk en plaatselijk effect. Eenheden kunnen voorraden aanspreken, alternatieve routes gebruiken of hun logistieke organisatie aanpassen. Ook een verstoring die uitsluitend het commerciële deel van de keten treft, kan relatief snel worden opgevangen wanneer een andere vervoerder, leverancier of route op de militaire keten kan worden aangesloten. Het ontkoppelpunt vormt daarmee een bijzondere kwetsbaarheid: hier komen beide ketens samen en is de afhankelijkheid van de civiele logistieke infrastructuur direct verbonden met de militaire bevoorrading.

De logistieke keten moet bovendien niet worden beschouwd als één transportstroom. SEA, AIR, ROAD en RAIL vormen onderling verbonden modaliteiten binnen één logistiek netwerk. Havens, luchthavens, spoorwegemplacementen, terminals, overslaglocaties, distributiecentra en wegverbindingen zijn de knooppunten waar goederen tussen deze modaliteiten worden overgedragen. Juist deze overdrachtspunten en de verbindingen tussen civiele en militaire logistiek verdienen bijzondere aandacht. Wanneer meerdere schakels binnen verschillende modaliteiten gelijktijdig worden verstoord, wordt het voor een tegenstander moeilijker om de logistieke stroom via één alternatieve route of commerciële dienstverlener te herstellen. De kwetsbaarheid zit daarom niet alleen in afzonderlijke infrastructuur, maar vooral in de verbindingen, overslagpunten en ontkoppelpunten die de verschillende delen van de logistieke keten met elkaar verbinden.

Supply Chain Disruption beperkt zich daarbij niet tot fysieke aanvallen. Cyberoperaties, sabotage, verstoring van informatiestromen, precisiewapens, drones en Special Forces eenheden kunnen gelijktijdig worden ingezet om zowel fysieke infrastructuur als digitale logistieke systemen te ontregelen. Wanneer kritieke logistieke knooppunten worden

uitgeschakeld of langdurig worden verstoord, kunnen gevechtseenheden binnen korte tijd verstoken raken van brandstof, munitie, voedsel, water en reservedelen. De operationele slagkracht neemt dan snel af, waardoor offensieve operaties vertragen of stilvallen en commandanten hun plannen moeten aanpassen.

De logistieke uitdaging kent daarmee twee kanten. Een krijgsmacht moet enerzijds haar eigen logistieke keten, ontkoppelpunten en kritieke knooppunten beschermen. Anderzijds moet zij in staat zijn de afhankelijkheden in de logistieke keten van een tegenstander te benutten om diens operationele slagkracht te verminderen. Het ontregelen van de logistieke keten kan daarmee minstens zo beslissend zijn als het uitschakelen van gevechtseenheden aan de frontlinie.

De ervaringen in Oekraïne laten zien dat logistiek niet langer kan worden beschouwd als een relatief veilige ondersteunende functie achter de frontlinie. De volledige keten, van havens en spoorverbindingen tot distributiecentra en voorraden dicht bij het gevechtsgebied, is uitgegroeid tot een permanent doelwit van militaire operaties. Deze ontwikkeling heeft niet alleen gevolgen voor de wijze waarop oorlog wordt gevoerd, maar heeft ook geleid tot een fundamentele herziening van de logistieke doctrine binnen de NAVO.

Foto's 11, 12, 13

Contested Logistics

Binnen de NAVO heeft deze ontwikkeling geleid tot het doctrinaire begrip Contested Logistics. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de volledige logistieke keten permanent onder dreiging staat van raketaanvallen, drones, cyberaanvallen, sabotage en elektronische oorlogvoering. De nadruk verschuift daardoor van maximale efficiëntie naar operationele veerkracht. Logistieke systemen moeten beschikken over alternatieve routes, redundante voorzieningen en voldoende flexibiliteit om ook na een aanval operationeel te blijven. Waar vroeger concentratie en schaalvoordelen centraal stonden, kiezen moderne krijgsmachten steeds vaker voor spreiding, mobiliteit en aanpassingsvermogen. Een dergelijke benadering vraagt niet alleen om een andere manier van denken, maar ook om nieuwe logistieke middelen en technologie.

Foto 14 Operationele veerkracht: militaire besluitvorming en logistieke planning steunen op alternatieve routes, redundantie en flexibiliteit om ook onder vijandelijke druk operationeel te blijven.

Foto 15 Spreiding en mobiliteit: militaire voertuigen worden via weg en spoor verspreid aangevoerd, waardoor logistieke capaciteit minder afhankelijk wordt van één locatie of aanvoerroute.

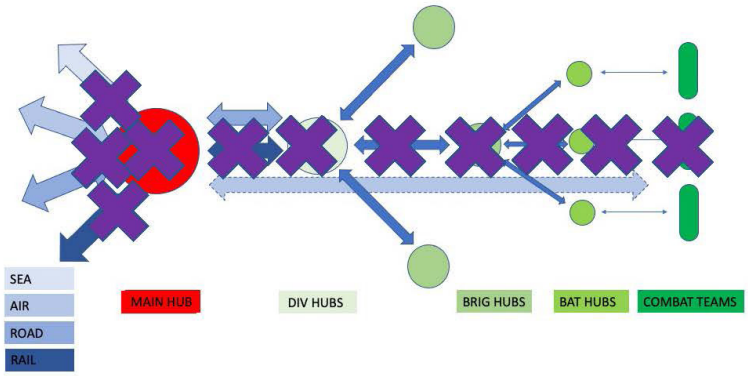
Innovatie als antwoord

Deze ontwikkeling vraagt niet alleen om een andere doctrine, maar ook om technologische innovatie. Wereldwijd ontwikkelen defensieorganisaties en de industrie nieuwe oplossingen om brandstof, water en andere essentiële voorraden veilig en flexibel naar de frontlinie te brengen.

De nadruk verschuift daarbij van afzonderlijke tankwagens naar modulaire logistieke systemen. Mobiele brandstofcontainers, pompsystemen, filtratie-installaties, tijdelijke distributiepunten en terreinvaardige

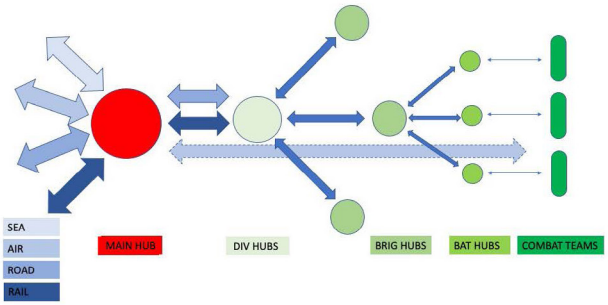
Foto 11, 12, 13

Een oorlog winnen door Supply Chain disruptie, effect?

- Grote hoeveelheden vijandelijke strijdkrachten zullen geen aanvoer- en afvoer van voedsel, water, brandstof en munitie meer aangeleverd krijgen
- Binnen zo'n 72 uur na de disruptie is de gevechtskracht van vijandelijke eenheden weg, zeker voor een aantal weken
- Dit momentum kan gebruikt worden om de vijand volledig uit te schakelen en/of te bewegen de strijd op te geven

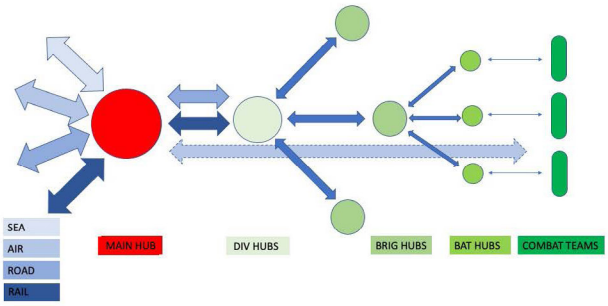
Een oorlog winnen door Supply Chain disruptie, hoe (1)?

- Belangrijk is om eerste de gehele keten in kaart te brengen m.b.v.:
  - Satelliet beelden
  - Algemeen beschikbare informatie
  - Drone beelden
  - Verkennings operaties door SOF eenheden
- Hiervoor is een intensieve samenwerking nodig tussen Cyber, S2/G2, SOF, Klu, en 1CMICo

- Supply Chain specialisten van 1CMICo kunnen de samenwerkende partijen voorzien van informatie/kenmerken van de supply chain zodat gericht informatie verzameld kan worden
- Hierbij moet de keten 'backwards' verkend en in kaart gebracht worden
- De impact van de disruptie wordt namelijk groter naarmate men verder terug in de keten ingrijpt. Hoe verder terug in de keten, hoe meer concentratie en consolidatie van volume en infrastructuur er in de keten is en hoe groter dus de impact van de disruptie
- Indien men echter te ver terug gaat in de keten (verder dan 'MAIN HUB') wordt de impact juist weer kleiner vanwege spreiding van logistieke stromen en infrastructuur

Een oorlog winnen door Supply Chain disruptie, hoe (2)?

- Zodra de inventarisatie met diverse middelen gereed is kun de supply chain specialistenop basis van een analyse uitvoeren om vast te stellen waar de disruptie het beste tot stand gebracht kan worden en met welke manieren en middelen
- Hierbij dienen zowel de infrastructuur als de goederen als target aangemerkt te worden
- Vervolgens kunnen manieren en middelen ingezet worden om de disruptie tot stand te brengen:

- Middelen:
  - Cyber
  - Inzet SOF eenheden
  - Inzet lange afstand/precisie wapens
  - Inzet luchtstrijdkrachten/marine
  - Combinatie

- Manieren:
  - Verstoren van de informatie/data stromen
  - Fysieke sabotage
  - Combinatie

Foto 14

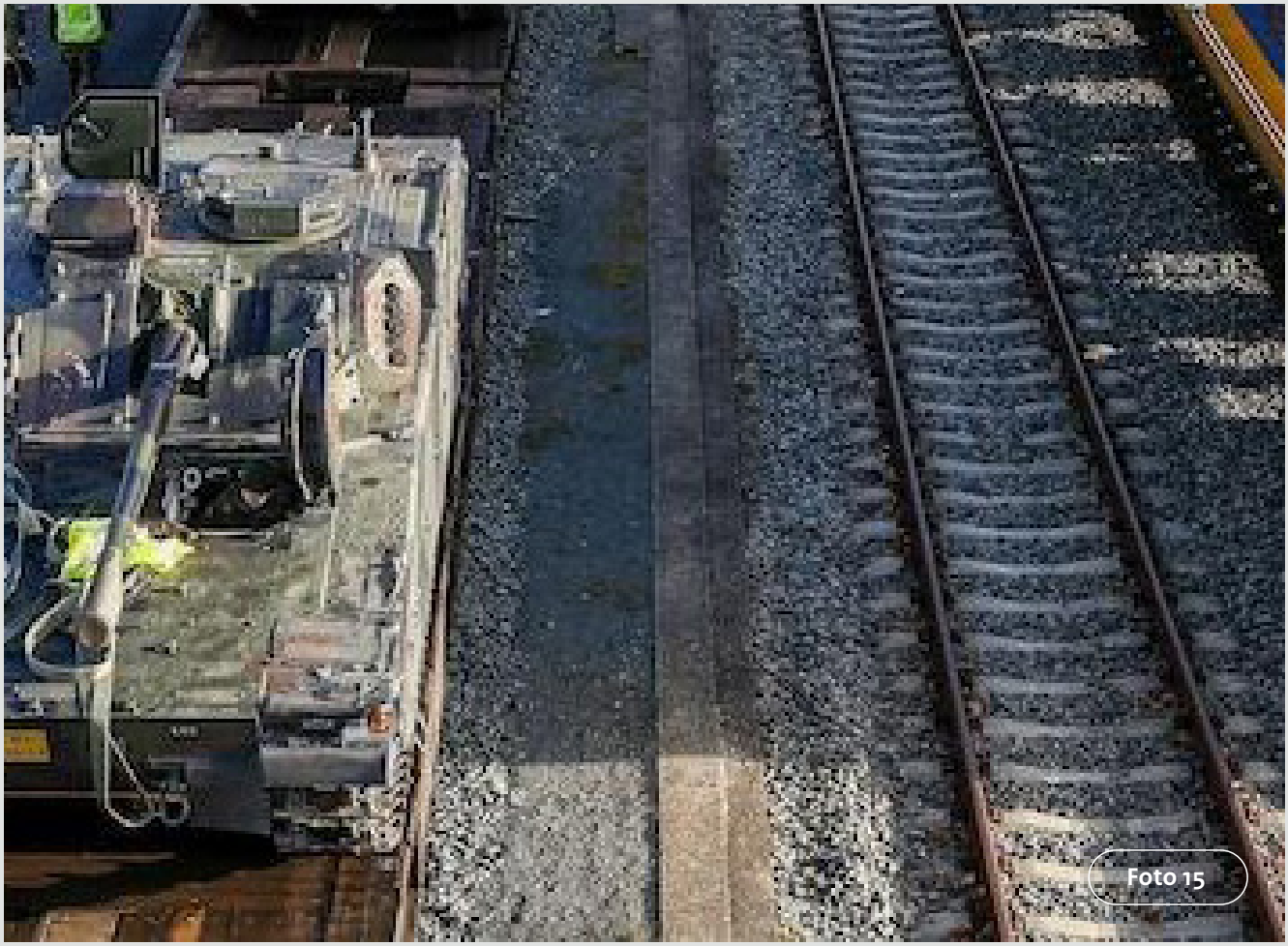

Foto 15

bevoorradingsvoertuigen maken het mogelijk om logistieke ondersteuning snel op te bouwen, te verplaatsen en aan te passen aan de operationele situatie. Innovatieve systemen alleen zijn echter onvoldoende wanneer troepen en voorraden Europa niet tijdig kunnen doorkruisen.

Foto 16 Brandstof naar de frontlinie: militaire tankwagens leveren brandstof veilig en flexibel aan, essentieel voor het operationeel houden van een moderne krijgsmacht.

Foto 17 Modulaire brandstofvoorziening: een modulair brandstofsysteem van de Koninklijke Landmacht, vervoerd met een zwaar haakarmvoertuig. Het systeem maakt flexibele opslag, verplaatsing en bevoorrading van brandstof mogelijk.

Military Mobility

Naast innovatie investeert de NAVO intensief in Military Mobility: het vermogen om troepen, voertuigen en voorraden snel door Europa te verplaatsen. Military Mobility omvat veel meer dan infrastructuur alleen. Ook grensprocedures, digitale informatiesystemen, onderhoudscapaciteit, brandstofvoorziening en internationale samenwerking bepalen hoe snel een krijgsmacht kan reageren op een crisis. Voor moderne brigades betekent dit dat duizenden voertuigen, containers en bevoorradingstransporten zonder vertraging hun bestemming moeten bereiken. Binnen die logistieke keten vormt één factor de absolute randvoorwaarde voor iedere militaire operatie: brandstof.

Foto 18 Military Mobility: NAVO-commandovoering coördineert de snelle verplaatsing van troepen, voertuigen en voorraden door Europa.

Brandstof als strategisch wapen

Brandstof is veel meer dan een verbruiksartikel. Zij bepaalt letterlijk de bewegingsvrijheid van

een krijgsmacht. Zonder brandstof kunnen tanks niet manoeuvreren, pantservoertuigen geen infanterie vervoeren, vrachtwagens geen voorraden aanleveren en generatoren geen commandoposten van energie voorzien. Daarom investeren moderne krijgsmachten in mobiele opslagcapaciteit, slimme distributiesystemen, realtime logistieke informatie en autonome bevoorradingsmiddelen. Het doel is niet alleen efficiëntie, maar vooral het waarborgen van de continuïteit van militaire operaties onder vijandelijke druk.

De strategische betekenis van brandstof blijkt ook uit de manier waarop Oekraïne de oorlog voert. Het is geen toeval dat Oekraïne vrijwel onafgebroken Russische brandstofdepots, opslaglocaties, raffinaderijen en andere onderdelen van de energie-infrastructuur aanvalt. Door de brandstofvoorziening te ontregelen, beperkt het niet alleen de mobiliteit van Russische eenheden, maar zet het de gehele militaire logistieke keten onder druk. Deze ontwikkeling heeft ook directe gevolgen voor landen die een centrale rol vervullen binnen de logistieke organisatie van de NAVO, waaronder Nederland.

Foto 19 Bevoorrading onderweg: een militaire brandstoftanker voorziet voertuigen van brandstof tijdens een operationele inzet.

Nederland als logistieke draaischijf van de NAVO

De veranderende veiligheidssituatie geeft Nederland een strategische positie binnen de collectieve verdediging van de NAVO. Met de havens van Rotterdam, Vlissingen en de Eemshaven, luchthaven Schiphol, de Maasvlakte, de Betuweroute, de binnenvaartcorridors en een fijnmazig weg- en spoorwegennet vormt ons land de belangrijkste logistieke toegangspoort tot Noordwest-Europa. Dit zowel op het gebied van fysieke logistiek als op het gebied van energie distributie en internet infrastructuur.

Bij een crisis of gewapend conflict zal een groot deel van de geallieerde versterkingen via

Nederland worden verplaatst. Tienduizenden militairen, duizenden voertuigen en enorme hoeveelheden brandstof, munitie, reservedelen en medische voorzieningen moeten binnen korte tijd richting Midden- en Oost-Europa worden vervoerd. Daarmee wordt Nederland niet alleen een logistieke draaischijf, maar ook een aantrekkelijk doelwit.

Een tegenstander hoeft de frontlinie niet aan te vallen om de gevechtskracht van de NAVO te verminderen. Sabotage van spoorverbindingen, cyberaanvallen op havens, verstoring van energievoorzieningen of aanvallen op brandstofopslag kunnen het operationele tempo ernstig vertragen. De bescherming van deze vitale infrastructuur is daarom een strategische noodzaak. Juist in dat kader neemt Host Nation Support een steeds belangrijkere plaats in binnen de Nederlandse defensietaak.

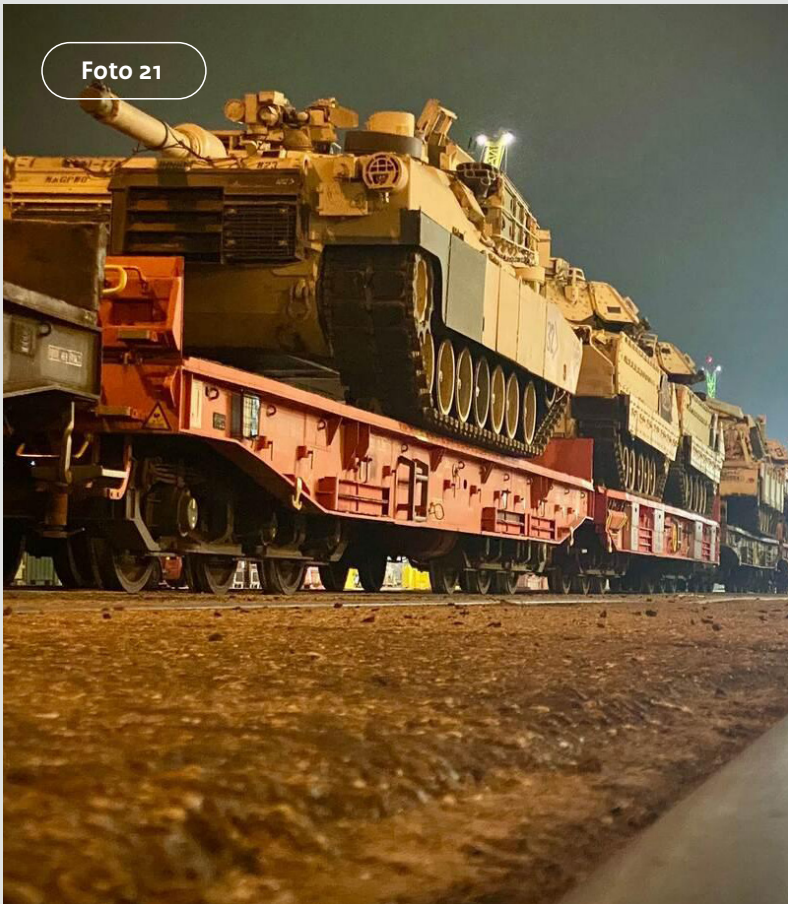
Foto 20 Nederland als logistieke draaischijf: Amerikaans militair materieel wordt in Vlissingen overgeslagen voor verdere doorvoer per spoor en over de weg naar de oostflank van de NAVO.

Foto 21 Nederland als logistieke draaischijf: Amerikaanse tanks worden per spoor vervoerd, als onderdeel van de snelle verplaatsing van NAVO-materieel door Europa.

Host Nation Support

Binnen de NAVO vormt Host Nation Support (HNS) de schakel tussen militaire operaties en nationale ondersteuning. Het omvat alle militaire en civiele voorzieningen die een gastland beschikbaar stelt aan geallieerde eenheden die zich over het eigen grondgebied verplaatsen of daar tijdelijk worden ontplooid. Voor Nederland betekent dit veel meer dan het beschikbaar stellen van kazernes of oefenterreinen. Het gaat om de ontvangst van troepen in havens en op vliegvelden, brandstofdistributie, transport, medische ondersteuning, onderhoud, beveiliging en de

coördinatie met civiele autoriteiten en bedrijven. Om deze taken effectief te kunnen uitvoeren, wordt ook de nationale commandostructuur verder versterkt.

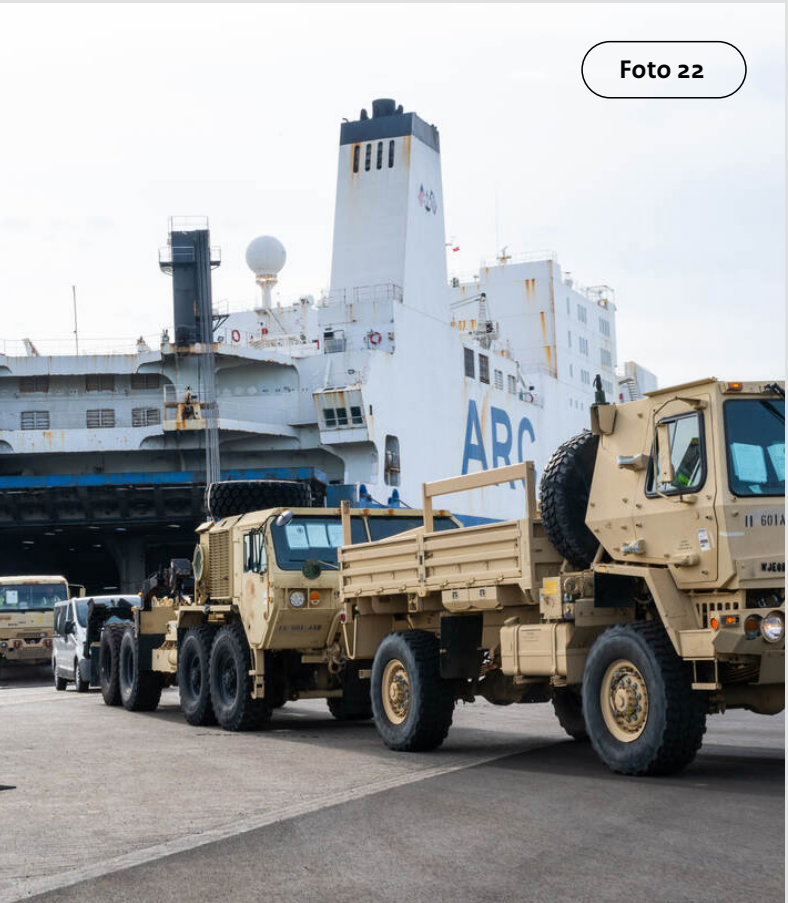
Foto 22 Host Nation Support: Amerikaanse militaire voertuigen worden via een Nederlandse haven ontscheept voor verdere inzet in Europa. HNS vormt daarmee de schakel tussen militaire operaties en nationale logistieke ondersteuning.

Foto 23 Host Nation Support in de praktijk: militaire voertuigen worden in een haven ontscheept en klaargemaakt voor verdere doorvoer. Zo vormt HNS een cruciale schakel in de logistieke ondersteuning van NAVO-operaties.

Het Nationaal Territoriaal Commando
Met de oprichting van het Nationaal Territoriaal Commando (NTC) krijgt de Koninklijke Landmacht een centrale rol in de verdediging van het Nederlandse grondgebied. Het NTC verbindt militaire operaties met civiele autoriteiten en coördineert de bescherming van vitale infrastructuur, de uitvoering van Host Nation Support en de ondersteuning van bondgenoten.

De oorlog in Oekraïne laat zien dat de verdediging van een land niet begint aan de grens, maar bij de bescherming van de logistieke netwerken waarop militaire operaties zijn gebaseerd. Havens, spoorwegen, energievoorzieningen, communicatiesystemen en distributiecentra zijn uitgegroeid tot strategische objecten. Dat heeft directe gevolgen voor de eenheden die verantwoordelijk zijn voor de bewaking en beveiliging van deze vitale infrastructuur.

Foto 24 Military Mobility: Nederlandse militaire voertuigen worden per spoor verplaatst. Het NTC speelt een centrale rol bij het verbinden van militaire mobiliteit, nationale infrastructuur en logistieke ondersteuning.

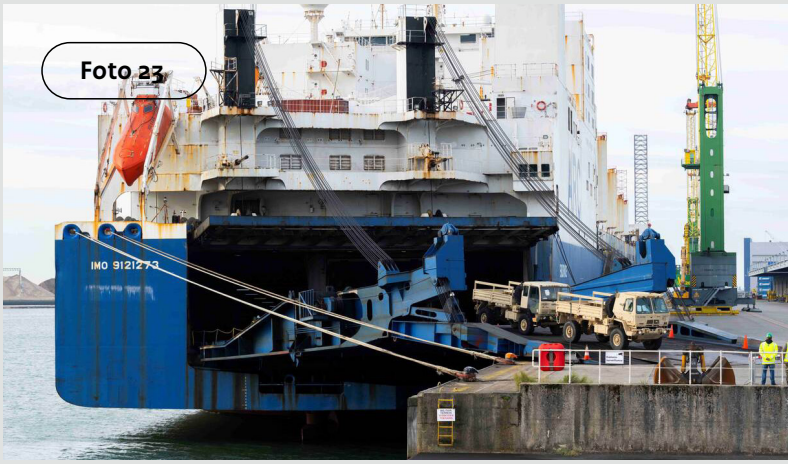

Foto 25 Host Nation Support en Military Mobility: Nederlandse CV90-infanteriegevechtsvoertuigen worden per spoor vervoerd. Het NTC coördineert dergelijke logistieke bewegingen en verbindt militaire inzet met nationale infrastructuur en ondersteuning.

De rol van de Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen KNR

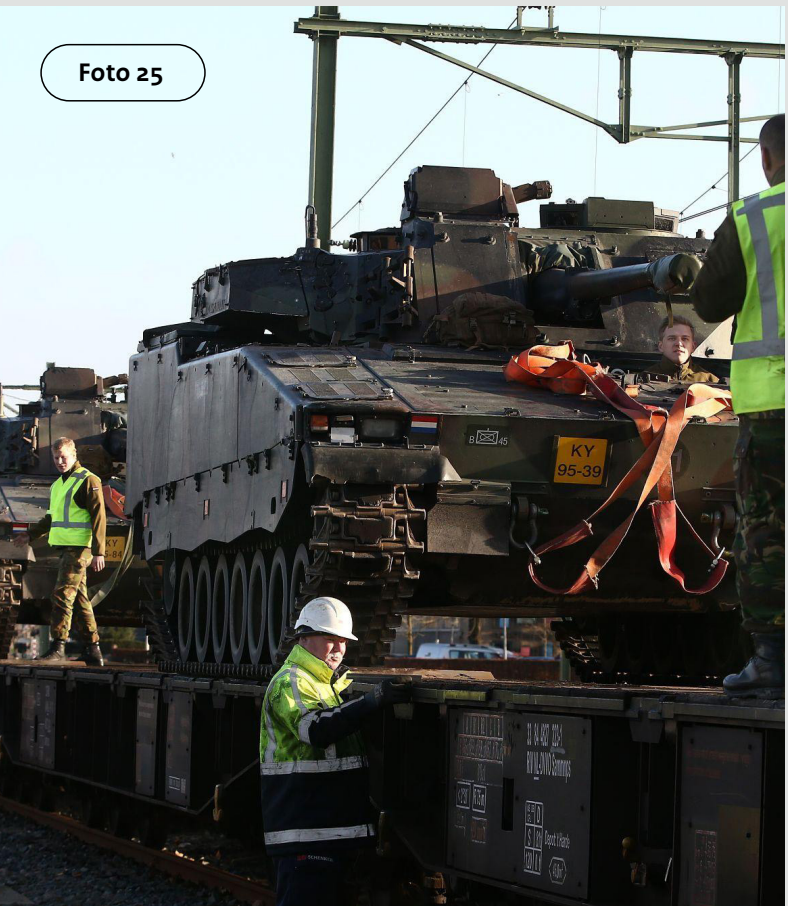
Binnen deze ontwikkeling krijgen de Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen (IBB KNR) een steeds belangrijkere taak. Hun inzet verschuift van de bewaking van individuele objecten naar de bescherming van complete logistieke netwerken.

Reservisten kunnen worden ingezet voor de beveiliging van havens, spoorwegemplacementen, bruggen, tunnels, brandstofdepots, energievoorzieningen, datacenters en militaire transportcorridors. Juist de combinatie van militaire ervaring en civiele expertise maakt de reservist hierbij bijzonder waardevol. Veel reservisten zijn werkzaam in de logistiek, transport, energie-, techniek- of ICT-sector en brengen deze kennis rechtstreeks mee naar Defensie. Die samenwerking beperkt zich echter niet tot reservisten; ook de civiele logistieke sector speelt een steeds grotere rol in de nationale weerbaarheid.

Foto 26 Bewaking van logistieke netwerken: militairen beveiligen vitale infrastructuur en logistieke knooppunten. De taak van de IBB KNR verschuift daarmee van objectbewaking naar netwerkgerichte beveiliging.

Foto 27 Netwerkgerichte beveiliging: militairen bewaken de toegang tot een logistiek knooppunt. Daarmee beschermt de IBB KNR niet alleen een object, maar een essentiële schakel in de militaire logistieke keten.

Foto 27b IBB KNR: militairen van het Infanteriebataljon Bewaken Beveiligen tijdens de beveiliging van vitale infrastructuur.

De Nederlandse logistieke sector als strategische partner

Nederland behoort tot de wereldtop op het gebied van logistiek Havenbedrijven, transportondernemingen, spoorwegexploitanten, brandstofleveranciers en technologiebedrijven beschikken over kennis en infrastructuur die ook voor Defensie van grote strategische waarde zijn.

De oorlog in Oekraïne maakt duidelijk dat militaire logistiek niet uitsluitend een verantwoordelijkheid van Defensie is. Een weerbare logistieke keten ontstaat alleen wanneer overheid, krijgsmacht en bedrijfsleven intensief samenwerken. Daarbij gaat het niet alleen om transportcapaciteit, maar ook om digitalisering, cyberweerbaarheid, realtime voorraadbeheer, autonome systemen en kunstmatige intelligentie.

Minstens zo belangrijk is het gezamenlijk oefenen. Door Defensie, logistieke ondernemingen, havenbedrijven, energiebedrijven en andere vitale partners regelmatig samen te laten trainen, ontstaat een netwerk dat ook onder crisisomstandigheden snel kan opschalen. Een robuuste logistieke organisatie versterkt daarmee niet alleen de ondersteuning van operaties, maar heeft ook een belangrijke strategische betekenis.

Foto 28 Logistieke sector als strategische partner: moderne distributiecentra vormen een essentiële schakel voor de opslag, verwerking en snelle doorvoer van materieel en voorraden.

Foto 29 Logistieke infrastructuur als strategische capaciteit: grootschalige distributiecentra vormen een essentieel onderdeel van de Nederlandse logistieke keten en bieden ook kansen voor civiel-militaire samenwerking.

Logistiek als afschrikking

Een robuuste logistieke organisatie heeft niet alleen operationele waarde, maar draagt ook

bij aan de geloofwaardigheid van de NAVO-afschrikking. Een potentiële tegenstander zal minder snel risico's nemen wanneer duidelijk is dat bondgenoten hun troepen snel kunnen verplaatsen, langdurig kunnen bevoorraden en logistieke verstoringen effectief kunnen opvangen. Nieuwe technologie zal deze ontwikkeling de komende jaren verder versnellen en de logistieke organisatie ingrijpend veranderen.

Foto 30, Logistiek als afschrikking: militaire slagkracht is pas geloofwaardig wanneer troepen, materieel en voorraden snel en duurzaam kunnen worden verplaatst en aangevuld.

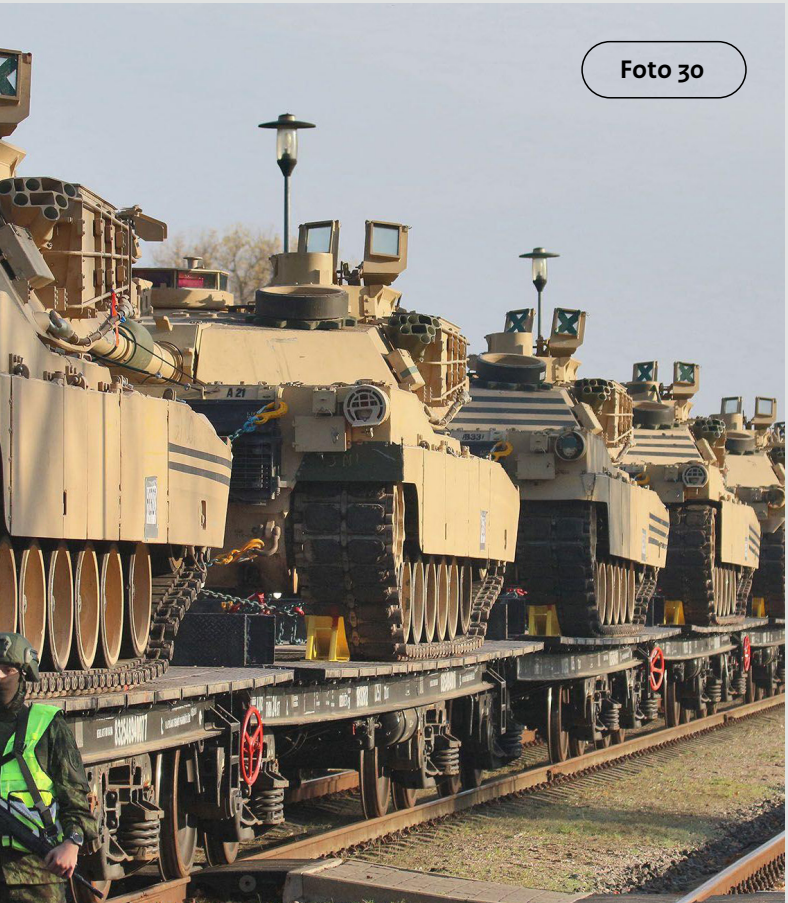
Foto 31 Logistiek als afschrikking: Amerikaanse pantservoertuigen worden per spoor verplaatst. Het vermogen om zware gevechtskracht snel over grote afstand te verplaatsen, versterkt de geloofwaardigheid van NAVO-afschrikking.

De logistiek van morgen

Nieuwe technologie zal de militaire logistiek de komende jaren ingrijpend veranderen. Autonome voertuigen, drones voor spoedbevoorrading, slimme sensoren, voorspellend onderhoud en kunstmatige intelligentie maken logistieke processen sneller, veiliger en efficiënter. Tegelijkertijd vragen geopolitieke ontwikkelingen om meer spreiding, grotere voorraden en een robuustere infrastructuur. De uitdaging is daarom tweeledig: blijven investeren in innovatie én tegelijkertijd de logistieke basis versterken waarop iedere militaire operatie uiteindelijk steunt.

Foto 32 De logistiek van morgen: geautomatiseerde magazijnen en slimme logistieke systemen maken opslag, verwerking en bevoorrading sneller, efficiënter en minder kwetsbaar.

Foto 33 Onbemande bevoorrading: autonome drones en voertuigen kunnen in de toekomst

voorraden naar eenheden brengen zonder personeel bloot te stellen aan gevaarlijke aanvoerroutes.

Conclusie

De oorlog in Oekraïne onderstreept dat de uitkomst van een conflict niet uitsluitend wordt bepaald aan de frontlinie, maar vooral door het vermogen een krijgsmacht duurzaam te ondersteunen én de logistieke organisatie van de tegenstander te ontregelen. Logistiek is daarmee uitgegroeid van een ondersteunende functie tot een strategisch en operationeel domein, waarin de bescherming van de eigen supply chain en het verstoren van die van de vijand een doorslaggevende rol spelen.

Voor Nederland betekent dit investeren in meer dan alleen nieuw materieel. De bescherming van vitale infrastructuur, een robuust Nationaal Territoriaal Commando, effectieve Host Nation Support en een nauwe samenwerking met de Nederlandse logistieke sector zijn onmisbaar voor de nationale en bondgenootschappelijke weerbaarheid. Ook de Infanteriebataljons Bewaken Beveiligen KNR leveren hierin een essentiële bijdrage door logistieke knooppunten en vitale infrastructuur te beschermen.

De lessen uit Oekraïne zijn helder: uiteindelijk wint niet de krijgsmacht met de meeste wapens, maar degene die zijn logistieke keten beschermt en die van zijn tegenstander weet te breken.

VOORJAARS KORPS MLV TE STROE

Op zaterdag 2 mei werd op de GMK in Stroe opnieuw gestreden om de felbegeerde MLV-speld. Een divers gezelschap, voornamelijk bestaande uit KNR-collega's uit de drie IBB eenheden en aangevuld met Defensity College leden, KMAR en drie militairen van de Bundeswehr, nam deel.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Terwijl elders werd ingezet op bosbrandbestrijding, bleef er ruimte voor sport en fysieke paraatheid een belangrijke pijler voor inzetbaarheid.

Ongeveer 35 deelnemers gingen van start met de Militaire Lichamelijke Vaardigheidsproef. De Hiba vormde de aftrap, gevolgd door granaatwerpen en de 1000 meter met helm en (oefen)wapen. Vooral dit looponderdeel vergde het uiterste. Bij het werpen viel een opvallende prestatie te noteren: een deelnemer verbrak het kazernejaarrecord met een worp van bijna 57 meter.

Na deze onderdelen viel een aantal deelnemers af, met name door onderschatting van de technische onderdelen. Na een korte pauze volgden de Catcrawl en het touwklimmen, waarbij techniek en voorbereiding doorslaggevend bleken. De dag werd afgesloten met de 5 kilometerloop over het FIT-parcours. In warme omstandigheden leverden de deelnemers nog een laatste inspanning, waarbij de meesten aan de gestelde eisen voldeden en de laatste lopers onder applaus werden binnengehaald.

Tijdens de informele uitreiking ontvingen de geslaagden hun MLV-speld en diploma. Ervaren deelnemers kregen hun vervolgaanduiding, variërend van enkele keren tot een indrukwekkende 33e deelname.

De organisatie lag in handen van de KNR-sportgroep en sportinstructeurs, wier inzet essentieel was. Ook de Duitse deelnemers spraken hun waardering uit. Voor alle geslaagden geldt: de MLV-speld is een prestatie om met trots te dragen.

BARETUITREIKING NATIONALE WEERBAARHEIDSTRAINING AMSTERDAM

Op vrijdag 12 juni vond op het Marine Etablissement in Amsterdam de feestelijke baretuitreiking plaats van de tweede lichting van de Nationale Weerbaarheidstraining. Bij deze bijzondere gelegenheid waren Korpscommandant luitenant-kolonel Roland Slegers en Korpsadjudant adjudant Duco Braun aanwezig om de cursisten te feliciteren met het behalen van deze belangrijke mijlpaal.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

Ruim 200 cursisten marcheerden moe, voldaan, maar vooral trots de kazerne binnen na het volbrengen van een lange en uitdagende eindmars. Onder begeleiding van twee tamboers van het Fanfarekorps Nationale Reserve (FKNR)vormden zij een indrukwekkende stoet die de succesvolle afronding van tien intensieve weken opleiding markeerde.

Gedurende deze periode werden de deelnemers gevormd van burger tot militair. Het programma stond in het teken van het aanleren van militaire basisvaardigheden, fysieke en mentale ontwikkeling, discipline, samenwerking en het versterken van de persoonlijke weerbaarheid. De resultaten waren zichtbaar: een groep gemotiveerde en zelfbewuste jonge mensen die klaarstaat om een bijdrage te leveren aan de samenleving en de nationale veiligheid.
Een bijzonder nieuw onderdeel van de opleiding was de kanaaltocht, die direct een groot succes bleek. Meer dan 200 deelnemers trokken gezamenlijk door het hart van Amsterdam, deels marcherend door de straten en deels roeiend door de karakteristieke grachten. Tussen bewoners, bezoekers en ondernemers werd op een unieke manier zichtbaar hoe maatschappelijke weerbaarheid en Defensie elkaar versterken en hoe militairen midden in de samenleving staan.

Een extra reden tot trots was dat maar liefst 40 cursisten hebben besloten hun betrokkenheid voort te zetten als reservist bij het Korps Nationale Reserve. Zij maken hiermee de stap van opleiding naar daadwerkelijke inzetbaarheid en zijn van harte welkom binnen het korps.

Daarnaast zijn wij bijzonder trots om soldaat Schout te mogen verwelkomen binnen het Korps Nationale Reserve. Tijdens de ceremonie werd hij speciaal in het zonnetje gezet vanwege zijn uitzonderlijke inzet gedurende de opleiding. Op voordracht van zowel zijn medecursisten als het instructiekader ontving hij de prestigieuze ‘Best Buddy Award’.

Deze waardering kreeg hij dankzij zijn sterke teamgeest, zijn voortdurende bereidheid om anderen te ondersteunen en zijn positieve invloed op de groep gedurende de gehele opleiding. Een mooie erkenning voor een reservist die vanaf dag één liet zien wat kameraadschap en samenwerken betekenen. De dag werd afgesloten met een waardige en feestelijke ceremonie op het Marine Etablissement, waar de cursisten onder het toeziend oog van familie, vrienden, instructeurs en vertegenwoordigers van Defensie hun felbegeerde baret ontvingen. Daarmee kwam een intensieve en leerzame periode ten einde en werd tegelijkertijd het begin gemarkeerd van een nieuwe stap in hun persoonlijke ontwikkeling en, voor velen, hun verdere loopbaan als reservist binnen het Korps Nationale Reserve.

Een prestatie om trots op te zijn. Welkom bij het Korps Nationale Reserve!

VAN ZOLDER NAAR EREPLAATS: DEN SPITTENDE LANDMAN ONTHULD

Bij de opening van de Vriendendag HCKNR 2026 vond een bijzonder moment plaats: de onthulling van het gerestaureerde schilderij “Den Spittende Landman”.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

De aanleiding voor deze onthulling lag in een lezing voor de Historische Verzameling Hoog-Blokland, Hoornaar en Noordeloos over de Vrijwillige Landstorm in 1925, verzorgd door Kees van der Windt van de Stichting Nationale Landstorm Commissie (NLC). Tijdens deze bijeenkomst werd aandacht besteed aan de recente ontdekking van dit tot dan toe onbekende schilderij.

Het werk had meer dan tachtig jaar op de zolder van de familie Hakkesteegt gelegen. De familie bood het schilderij aan de HCKNR aan, met het verzoek er goed voor te zorgen en het voor de toekomst te behouden. Door de lange opslag op zolder had het schilderij zichtbaar te lijden gehad onder de tand des tijds. Dankzij een genereuze donatie van de NLC kon restaurateur Geralda Simonis het schilderij vakkundig restaureren en nieuw leven inblazen.

Het schilderij werd vervolgens onthuld door Ikol b.d. mr. Herman Steendam namens de st.NLC en door Fay Hakkesteegt namens de familie. Sindsdien maakt “Den Spittende Landman” deel uit van de collectie van de HCKNR en is het te bewonderen op de locatie in Harskamp.

EEN STUK GESCHIEDENIS HERSTELD

VRIJWILLIGERSMEDAILLE OPNIEUW ERKENNING VOOR RESERVISTEN VAN HET KORPS NATIONALE RESERVE

De Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid symboliseert jarenlang vrijwillig dienstbetoon aan Nederland. Voor militairen van het Korps Nationale Reserve heeft de onderscheiding bovendien een bijzondere betekenis: zij staat voor de reservist die naast werk, gezin en andere verplichtingen bereid is het uniform aan te trekken wanneer Nederland daarom vraagt.

MAJOOR FRED WARMER

Na ruim twaalf jaar is er goed nieuws. Defensie heeft in 2026 de aanvraag van de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid voor (oud-)militairen van het Korps Nationale Reserve hervat. Daarbij konden ook aanvragen met terugwerkende kracht vanaf 2014 worden ingediend. Via het Korps Nationale Reserve is hiervoor een centrale aanvraagronde georganiseerd. Die aanvraagperiode is inmiddels gesloten en de ingediende aanvragen worden momenteel verwerkt.

Daarmee wordt een situatie hersteld die binnen het Korps jarenlang als onrechtvaardig werd ervaren. Voor veel reservisten betekent dit meer dan het alsnog ontvangen van een onderscheiding. Het is erkenning voor jarenlange vrijwillige militaire inzet en voor de bijzondere positie die de reservist inneemt tussen krijgsmacht en samenleving.

Een lange traditie van vrijwillige dienstbaarheid

Vrijwillige militaire inzet kent in Nederland een lange geschiedenis. Tijdens de Eerste Wereldoorlog meldden burgers zich bij de Vrijwillige Landstorm om beschikbaar te zijn voor de verdediging van het Koninkrijk. In die traditie werd na de Tweede Wereldoorlog, op 15 april 1948, de Nationale Reserve opgericht.

De Nationale Reserve kreeg een eigen plaats binnen de Nederlandse krijgsmacht. Reservisten kozen vrijwillig voor een militaire taak naast hun burgerberoep. Zij volgden militaire opleidingen, namen deel aan oefeningen en waren beschikbaar voor bewakings- en beveiligingstaken wanneer daar behoefte aan was.

Tijdens de Koude Oorlog lag de nadruk sterk op de bewaking van militaire objecten en de territoriale verdediging van Nederland. In 1983 kreeg de Nationale Reserve de korpsstatus en ontstond de huidige naam: Korps Nationale Reserve.

Ook tegenwoordig vervullen reservisten een belangrijke rol. Zij worden onder meer ingezet voor bewakings- en beveiligingstaken, de bescherming van vitale belangen, ondersteuning van civiele autoriteiten en Host Nation Support voor NAVO-bondgenoten. Daarmee vormt het Korps Nationale Reserve een belangrijke verbinding tussen de samenleving en de krijgsmacht.

Koninklijke waardering

Om langdurige vrijwillige inzet voor de openbare orde en veiligheid te onderscheiden, werd op 14 juni 1958 bij Koninklijk Besluit de Vrijwilligersmedaille ingesteld. In 1998 werd de regeling vernieuwd en kreeg de onderscheiding haar huidige vorm en naam: de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid, kortweg VOOV.

Het Korps Nationale Reserve wordt in het besluit expliciet genoemd als één van de organisaties waarvan vrijwilligers voor deze Koninklijke onderscheiding in aanmerking kunnen komen.

Voor toekenning moet gedurende tien jaar aan de voorwaarden van het besluit zijn voldaan. Het gaat daarbij om repressieve dienst en taken op het terrein van openbare orde en veiligheid. De periode kan aaneengesloten zijn of een onderbreking van ten hoogste twee maanden bevatten.

Na iedere volgende periode van vijf jaar kan een jaarteken worden toegekend. Zo bestaan jaartekens voor 15, 20, 25, 30, 35 en 40 jaar inzet.

De VOOV is daarmee geen algemene militaire onderscheiding voor reservisten. Het is een Koninklijke onderscheiding met een eigen grondslag, gericht op langdurige vrijwillige inzet voor openbare orde en veiligheid. Juist dat onderscheid zou later een belangrijke rol spelen.

De beleidswijziging van 2014
Tot 1 januari 2014 konden reservisten van het Korps Nationale Reserve die aan de voorwaarden voldeden de Vrijwilligersmedaille ontvangen. Daar kwam verandering in na een besluit van toenmalig minister van Defensie Jeanine Hennis-Plasschaert.

Defensie stelde dat de Vrijwilligersmedaille voor reservisten te veel overlap vertoonde met de militaire onderscheidingen voor langdurige en trouwe dienst. Het uitgangspunt was dat militairen niet tweemaal voor hetzelfde feit onderscheiden moesten worden.

Daarom besloot de minister de Vrijwilligersmedaille met ingang van 1 januari 2014 niet langer toe te kennen aan reservisten van de Nationale Reserve.

Binnen het Korps leidde dat tot veel onbegrip. Reservisten wezen erop dat beide onderscheidingen een verschillend karakter hebben. Een militaire onderscheiding voor langdurige en trouwe dienst heeft betrekking op de militaire diensttijd. De Vrijwilligersmedaille is juist verbonden aan het vrijwillige karakter van de inzet voor openbare orde en veiligheid.

Voor reservisten raakt dat aan de kern van hun positie. Zij zijn militair, maar combineren die functie met een burgerloopbaan. Oefeningen, opleidingen en inzetten vinden plaats naast werk, gezin en andere maatschappelijke verplichtingen.

De wettelijke basis bleef bestaan
Een belangrijk detail is dat de Vrijwilligersmedaille in 2014 niet werd afgeschaft. Ook de wettelijke mogelijkheid om de onderscheiding aan reservisten van het Korps Nationale Reserve toe te kennen verdween niet.

Het Korps Nationale Reserve bleef namelijk expliciet opgenomen in het Koninklijk Besluit waarop de medaille is gebaseerd. Ook de minister bevestigde destijds dat geen sprake was van afschaffing van de onderscheiding.

De stopzetting vanaf 2014 was daarmee een beleidskeuze van Defensie en geen wijziging van het onderliggende Koninklijk Besluit.

Juist dat onderscheid is belangrijk. De juridische grondslag voor toekenning aan reservisten bleef bestaan, terwijl Defensie er in de praktijk voor koos de medaille niet langer aan deze groep toe te kennen.

Geen dubbele beloning
Ook het argument van een mogelijke dubbele beloning bleef binnen reservistenkringen onderwerp van discussie.

De aard van beide onderscheidingen verschilt immers. Een militaire onderscheiding voor langdurige en trouwe dienst erkent de duur van de militaire dienst. De Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid heeft een andere grondslag en erkent langdurige vrijwillige inzet die aan de voorwaarden van het betreffende besluit voldoet. Dat verschil blijkt ook uit de bredere toepassing van de VOOV. Ook iemand die beroepsmilitair is, kan in beginsel voor de Vrijwilligersmedaille in aanmerking komen wanneer hij of zij daarnaast als vrijwilliger bij een aangewezen organisatie aan de voorwaarden van het besluit voldoet.

Niet het beroep van de ontvanger staat dus centraal, maar de aard en duur van de vrijwillige inzet.

Voor de reservist is dat onderscheid bijzonder relevant. De reservist combineert immers per definitie een positie in de burgermaatschappij met een militaire functie. Juist die combinatie maakt reservisten tot een bijzondere schakel tussen krijgsmacht en samenleving.

Waardering doet ertoe

Onderscheidingen zijn binnen de krijgsmacht meer dan alleen ceremonieel. Zij vertellen een verhaal, houden tradities levend en maken jarenlange inzet zichtbaar.

Achter een Vrijwilligersmedaille kunnen jaren van oefenavonden, schietdagen, veldoefeningen, opleidingen, bewakingsopdrachten en daadwerkelijke inzetten schuilgaan. Voor reservisten gebeurde en gebeurt dat naast hun reguliere werk en privéleven, vaak met de noodzakelijke steun van gezin en werkgever.

Juist daarom werd het verdwijnen van de medaille voor reservisten binnen het Korps als een gemis ervaren. Niet vanwege het ontbreken van een medaille op het uniform, maar omdat daarmee een tastbaar symbool van erkenning voor langdurige vrijwillige militaire inzet verdween.

Herstel vanaf 2026

In 2026 kwam daar verandering in.
Defensie hervatte de mogelijkheid om de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid aan daarvoor in aanmerking komende (oud-) militairen van het Korps Nationale Reserve toe te kennen.

Daarbij werd ook gekeken naar de periode vanaf 2014. Via het Korps Nationale Reserve werd een centrale procedure ingericht waarmee aanvragen met terugwerkende kracht konden worden ingediend.

De belangstelling bleek groot. Inmiddels is deze centrale aanvraagperiode gesloten en worden de aanvragen verder verwerkt. Door het grote aantal aanvragen en de beschikbaarheid van medailles en jaartekens wordt verwacht dat de volledige afhandeling tot het einde van het eerste kwartaal van 2027 kan duren.

Daarmee wordt niet alleen een administratieve achterstand ingehaald. Voor een groot aantal (oud-)reservisten wordt alsnog zichtbaar gemaakt wat jarenlang onderdeel is geweest van hun leven: vrijwillig beschikbaar zijn voor Nederland.

Meer dan een medaille

De hernieuwde toekenning van de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid is daarom meer dan het herstellen van een procedure. Zij onderstreept opnieuw de bijzondere positie van reservisten binnen de Nederlandse krijgsmacht.

Die positie wordt bovendien steeds relevanter. Nederland investeert nadrukkelijk in een grotere en schaalbare krijgsmacht, waarbij reservisten een belangrijke rol vervullen. Zij brengen kennis en ervaring uit de burgermaatschappij mee naar Defensie en nemen hun militaire kennis, discipline en ervaring mee terug naar hun dagelijkse omgeving.

Reservisten vormen daarmee letterlijk een verbinding tussen krijgsmacht en samenleving. De Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid is daarvan een tastbaar symbool. Zij staat voor trouw, betrokkenheid en de bereidheid verantwoordelijkheid te nemen wanneer Nederland daarom vraagt.

Voor veel (oud-)reservisten betekent de hernieuwde toekenning daarom meer dan een onderscheiding aan een lint. Het is zichtbaar bewijs dat jarenlange vrijwillige inzet wordt gezien en gewaardeerd.

Na ruim twaalf jaar wordt daarmee niet alleen een beleidskeuze uit het verleden gecorrigeerd, maar ook een belangrijk stuk erkenning teruggegeven aan de mannen en vrouwen die naast werk, gezin en dagelijks leven steeds opnieuw bereid waren het uniform aan te trekken voor Nederland.

CIOR NEDERLAND VALT IN DE PRIJZEN

Van 1 tot en met 8 augustus 2026 stond de MILCOMP op de agenda, georganiseerd door de CIOR conferentie (Confédérarion Interalliée des Officiers de Réserve). Dit is een jaarlijks terugkerende internationale militaire vijfkamp competitie als onderdeel van het CIOR zomercongres. In de voorbereiding hierop trainen de teams de iedere maand op de Generaal Majoor de Ruyter van Stevenickkazerne te Oirschot onder leiding van een ervaren trainingsstaf.

TWAN ROOIJAKKERS TWAN ROOIJAKKERS

Een Nederlandse delegatie cadetten en reservisten vertrok richting Boekarest (Roemenië) om deel te nemen aan de Miltairy Competition. Nederland werd door maar liefst 4 teams vertegenwoordigd: 1 experienced, 2 novice en 1 vrouwen team. In totaal waren er 37 deelnemende teams uit 11 landen. Het evenement werd geopend met een ceremonie in het historische centrum inclusief een militaire parade. In de brandende zon en temperaturen van boven de 32 C. werd er daarna hard gestreden op de vijf verschillende onderdelen: geweer- en pistoolschieten, handgranaatwerpen, oriënteren, land- en zwemhindernisbaan. Daarnaast was het maken van een LOAC (Law of Armed Conflict) toets onderdeel van de competitie. Er werden heel mooie teamprestaties neergezet en Nederland heeft bewezen bij de echte top te behoren. Novice team 2 heeft laten zien een team te zijn geworden en kan tevreden terugkijken op de resultaten. Het experienced team wist zich na een wisseling in de teamsamenstelling goed te herpakken en eindigde op een nette derde plek in een sterk deelnemersveld. Een van de sporters vormde met twee Denen een internationaal team en zij wisten knap derde te worden. Novice team 1 wist niet alleen de tweede snelste tijd op de zwemhindernisbaan neer te zetten, ook in het algemeen klassement werden hun prestaties beloond met een zilveren plak. Als kers op de taart sleepte het nieuw gevormde dames team ruimschoots de eerste prijs mee naar huis.

Ervaringen werden gedeeld met militairen van over de wereld. Het evenement werd afgesloten met een sportersfeest en een afsluitingsceremonie. De sporters vertrokken met een zeer voldaan gevoel en 13 medailles weer richting Nederland.

MILITAIR PAARDENSPEKTAKEL OP DE VELUWE

About last weekend, weer "En route" bij de Militaire Prestatietocht te Paard (MPTTP) over het Infanterie Schietkamp Harskamp en door Nationaal Park De Hoge Veluwe.

MAJOOR FRED WARMER MAJOOR FRED WARMER

De MPTTP is een een militaire krachtproef waarin ruiter en paard samen worden getest op uithoudingsvermogen, samenwerking en improvisatie. Naast de 30 km lange tocht zijn er diverse scenarios die aansluiten bij de actualiteit, daarbij steeds meer richting een operationeel en tactisch scenario. maar ook samenwerken, informatie verwerken en onder tijdsdruk keuzes maken.

Dit jaar weer een groot deelnemersveld met vele internationale teams Naast twaalf Nederlandse teams waren er deelnemers uit België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Zwitserland en Turkije, Frankrijk en Noorwegen. De teams bestaan uit vier tot acht deelnemers. Het deelnemersveld is bovendien opvallend divers: mannen en vrouwen zijn ongeveer gelijk vertegenwoordigd. Militairen van de Landmacht, Luchtmacht, Marine, het Korps Mariniers en de Koninklijke Marechaussee reden mee, naast deelnemers van de politie. Ook de bereden politie uit Nederland, Verenigd Koninkrijk en België was aanwezig. Ook het Korps Mariniers was vertegenwoordigd, onder meer met deelnemers die ervaring hebben met het inzetten van zogenoemde Tactical Pack Animals. Juist het internationale deelnemersveld geeft daar een extra dimensie aan. Verschillende krijgsmachtdelen, politiediensten en buitenlandse deelnemers brengen hun eigen ervaringen en werkwijzen mee. De MPTTP biedt daarmee niet alleen een sportieve uitdaging, maar ook een laagdrempelige ontmoetingsplek voor militairen en politie uit binnen- en buitenland. Met de editie van 2026 de kwamen de militaire traditie, internationale samenwerking en moderne militaire vaardigheden opnieuw samen. De Veluwe vormt daarvoor een prachtig

decor. De MPTTP staat voor sportiviteit, vakbekwaamheid en vooral kameraadschap.

De MPTTP wordt georganiseerd door de stichting MPTTP, gelieerd aan de Militaire Ruitersportvereniging ‘Te Paard!’. De tocht combineert het militaire en het sportieve karakter met opdrachten die aansluiten bij militaire vaardigheden. Daarmee onderscheidt de MPTTP zich van een traditionele endurance- of oriëntatierit.

Paard en ruiter centraal

Ondanks het militaire karakter blijft het welzijn van de paarden een belangrijk uitgangspunt. Voor, tijdens en na de tocht worden de dieren gecontroleerd door militaire dierenartsen en een hoefsmid. Ook zij zijn veelal als reservist bij Defensie betrokken.

Lkol Maurits Wygman, voorzitter MPTTP en Commandant Cavalerie Ere-Escorte:
"De MPTTP vraagt het uiterste van ruiter én paard. Juist de combinatie van fysieke inspanning, militaire opdrachten en het gevarieerde terrein maakt deze tocht bijzonder. Succes vraagt om vertrouwen, samenwerking en vakmanschap tussen mens en dier.

SHOTGUNS TEGEN DRONES

ADAPTIEF VERMOGEN IN HET HEDENDAAGSE CONFLICT

De oorlog in Oekraïne geldt inmiddels als een van de meest intensief bestudeerde conflicten van de eenentwintigste eeuw. Niet alleen vanwege de geopolitieke implicaties, maar vooral omdat het strijdtoneel fungeert als een proeftuin voor moderne oorlogsvoering.

MAJOOR FRED WARMER EUROMAIDAN PRESS , RUSSIAN MOD, IZHEVSK COMPANY, VARTA, FABARM ,MINISTRY OF DEFENSE OF UKRAINE, THE NEW YORK TIMES. BERETTA DEFENSE TECHNOLOGIES, UKR 413TH SEPARATE BATTALION OPEN SOURCES, NIMH, INNA VARENYTSIA/REUTERS, ROSTEC, IMAGO/STANISLAV KRASILNIKOV/SPUTNIK RUSSIA

Een Oekraïense militair laat een drone opstijgen nabij Bakhmut, aan het front in Oekraïne, waar drones een cruciale rol spelen bij verkenning en gevechten.

Onbemande systemen, en in het bijzonder kleine tactische drones (FPV) hebben het karakter van het landgevecht ingrijpend veranderd. Met name de opkomst van FPV drones heeft geleid tot een situatie waarin infanterie en eigenlijk iedere individuele militair vrijwel permanent worden bedreigd vanuit de lucht, vaak op zeer korte afstand en met minimale waarschuwingstijd. Opvallend genoeg heeft deze hypermoderne dreiging geleid tot de herintroductie van een ogenschijnlijk anachronistisch wapen: de shotgun. Zowel Oekraïense als Russische troepen zetten hagelgeweren in tegen kleine drones, met name FPV systemen, als laatste redmiddel. Hoe kan het dat in een conflict waarin satellietinformatie, kunstmatige intelligentie en elektronische oorlogvoering een prominente rol spelen, een relatief eenvoudig handvuurwapen opnieuw relevant wordt? Het antwoord ligt niet in de technische superioriteit van de shotgun, maar in de structurele spanning tussen snel evoluerende dreigingen en de traagheid van formele militaire aanpassingsprocessen, waardoor een beroep wordt gedaan op improvisatie en pragmatische oplossingen in het veld.

De aard van de dreiging

FPV drones hebben zich ontwikkeld van improvisatiemiddel tot structureel wapensysteem. Hun kracht schuilt niet alleen in de explosieve lading die zij kunnen dragen, maar vooral in hun tactische flexibiliteit. Ze vliegen laag, maken gebruik van terreinmaskering, zijn moeilijk te detecteren met conventionele sensoren en kunnen in grote aantallen worden ingezet. Bovendien dwingen zij verdedigers tot een permanente staat van paraatheid, wat leidt tot fysieke en mentale uitputting. Voor reguliere luchtverdediging vormen deze drones een problematisch doel. Systemen die zijn ontworpen voor vliegtuigen of helikopters zijn

te kostbaar, te schaars of te traag inzetbaar. Elektronische tegenmaatregelen bieden vaak soelaas, maar blijken niet universeel effectief zeker niet tegen glasvezel gestuurde drones en vooraf geprogrammeerde systemen of drones die automatisch tussen frequenties schakelen. Het resultaat is een lacune in de verdediging op zeer korte afstand, precies daar waar de drone in de eindfase van zijn aanval het meest dodelijk is.

De shotgun als noodoplossing

Binnen deze lacune heeft de shotgun zijn plaats gevonden. Niet als primair anti dronewapen, maar als laatste beschikbare optie wanneer andere middelen falen of niet tijdig kunnen worden ingezet. Het doel is daarbij niet per se de volledige vernietiging van de drone, maar het veroorzaken van voldoende schade om stabiliteit of besturing te verliezen. De tactische logica hierachter is eenvoudig.

Op zeer korte afstand biedt hagelspreiding een grotere trefkans dan geweervuur. De shotgun onderscheidt zich door zijn lichte en robuuste constructie, eenvoudige bediening en zelfstandige inzetbaarheid zonder externe ondersteuning. Hoewel het wapen beperkingen kent in bereik en precisie, compenseren de lage kosten en directe beschikbaarheid deze tekortkomingen in situaties waarin snelheid en nabijheid doorslaggevend zijn.

Beperkte effectiviteit, reële waarde

De effectiviteit van shotguns tegen drones moet echter niet worden overschat. Het effectieve bereik is beperkt en succes hangt sterk af van omstandigheden zoals vliegrichting, snelheid en hoogte van de drone, evenals van de vaardigheid en kalmte van de schutter. In veel gevallen is sprake van een kansberekening, waarbij meerdere schoten of meerdere schutters nodig

Een Oekraïense drone schutter en spotters van het 413th Separate Battalion

zijn om een reële kans op uitschakeling te creëren. Toch is juist deze beperkte effectiviteit militair relevant. Wanneer het alternatief vrijwel zeker verlies van materieel of personeel is, kan zelfs een geringe kans doorslaggevend zijn. De shotgun functioneert daarmee als een middel om de waarschijnlijkheid van overleven te vergroten, niet als een garantie op bescherming. Dit sluit aan bij het bredere concept van gelaagde verdediging, waarin geen enkel systeem op zichzelf afdoende is, maar waarin verschillende middelen elkaar aanvullen.

Parallelle ontwikkelingen aan beide zijden

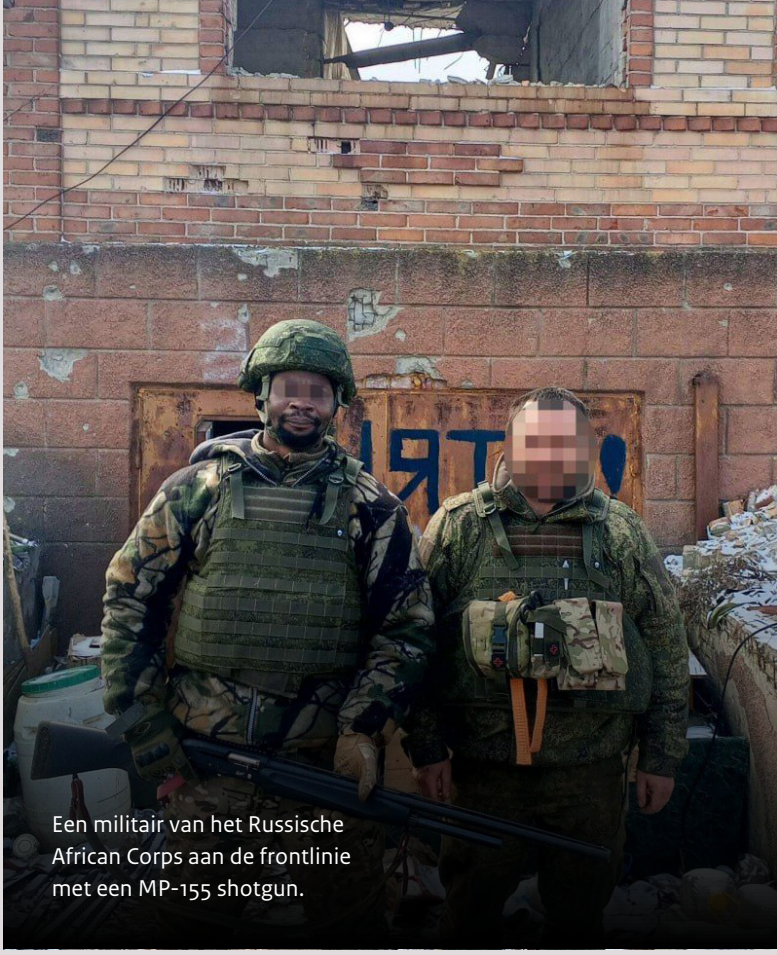
Dat vergelijkbare oplossingen aan beide zijden van het conflict zijn ontstaan, wijst op een gedeelde operationele realiteit. Zowel Oekraïense als Russische eenheden grijpen in toenemende mate terug op shotguns als onderdeel van een improviserend anti dronerepertoire. Het feit dat ook Rusland deze middelen structureel inzet, onderstreept dat hier geen sprake is van incidentele improvisatie, maar van een antwoord op een fundamentele tactische uitdaging. Deze aanpak weerspiegelt een slagveld waarin zwermen laagvliegende onbemande systemen in staat zijn elektronische oorlogsvoering en kort afstandsluchtverdediging te verzadigen of te omzeilen, waardoor grondtroepen terugvallen op een laatste verdedigingsschil die primair steunt op individuele waarneming en handmatig optreden. Aan beide zijden is de inzet sterk afhankelijk van de situatie. Shotguns verschijnen vooral bij statische posities zoals loopgraven, observatieposten en logistieke knooppunten, maar ook steeds vaker op niet gepantserde voertuigen waar drones vaak in voorspelbare trajecten naderen.

De Russische strijdkrachten zijn begonnen met de grootschalige verstrekking van aangepaste Vepr-12 semi-automatische shotguns.

Een lid van het Oekraïense Kalinouski Regiment, probeert met een jachtgeweer een vijandelijke drone neer te halen aan het front.

Een militair van het Russische African Corps aan de frontlinie met een MP-155 shotgun.

In de Russische praktijk krijgt deze benadering concreet vorm door de uitgifte van aangepaste semiautomatische en automatische combat shotguns, waaronder de MP 155 en MP 153, aan frontlinie eenheden. Daarnaast zijn ook 12 gauge Saiga en Vepr12 shotguns in gebruik genomen. Volgens recente inlichtingenrapporten produceert Rusland bovendien speciale anti drone hagelmunitie met wolfraamlegeringen, bedoeld om de effectiviteit tegen kleine, robuuste UAV's te vergroten. Parallel hieraan zijn technische aanpassingen aan de wapens waargenomen, zoals railmontages voor optiek en nachtzichtmiddelen en een vergrote magazijncapaciteit, gericht op het verkorten van de reactietijd tussen waarneming en inzet onder gevechtsomstandigheden. Ook op industrieel niveau wordt gezocht naar pragmatische oplossingen. Zo ontwikkelde het Russische bedrijf Ingra de GP-25 adapter waarmee de loopgemonteerde 40 mm granaatwerper kan worden omgevormd tot een enkelschots 12-gauge shotgun. Hiermee kan bestaand infanteriematerieel worden ingezet voor kinetische toepassingen op zeer korte afstand, wat illustreert hoe Rusland via laagdrempelige en improviserende middelen tracht lacunes in de nabijverdediging tegen UAV's te overbruggen.

Hoe Oekraïense eenheden drones van dichtbij bestrijden

Waar Rusland de inzet van shotguns tegen drones steeds verder institutionaliseert door aangepaste wapens centraal uit te geven, blijft de Oekraïense benadering vooral opportunistisch en situationeel. Shotguns worden ingezet wanneer zij beschikbaar zijn, niet omdat zij doctrinair zijn voorgeschreven of ingevoerd. Dit verschil weerspiegelt bredere patronen van adaptatie binnen het conflict: Oekraïne leunt sterk op improvisatie en decentrale besluitvorming op het laagste niveau, terwijl Rusland tracht noodoplossingen sneller te formaliseren en organisatorisch te borgen.

In tegenstelling tot Rusland heeft Oekraïne geen grootschalig programma opgezet voor de formele uitgifte van shotguns als anti dronemiddel. De inzet volgt een uitgesproken bottom up benadering, waarbij eenheden op basis van frontlijnervaring zelf besluiten tot gebruik. In de praktijk betekent dit dat uiteenlopende semi automatische 12gauge combat shotguns aan het front verschijnen, waaronder westerse modellen zoals de Benelli M4, maar ook Turkse en Tsjechische varianten die qua rol en inzet vergelijkbaar zijn en vooral aantrekkelijk vanwege hun lagere kostprijs en betere beschikbaarheid. Daarnaast circuleren in aanzienlijke aantallen civiele jachtgeweren, met name bij eenheden van de Territorial Defense Forces of Ukraine (Terrytorialna Oborona), die deze wapens inzetten als laatste verdedigingsmiddel tegen laagvliegende drones. Kenmerkend voor de Oekraïense inzet is bovendien dat binnen veel eenheden expliciet aangewezen “drone schutters” en spotters opereren. Deze militairen zijn primair belast met het waarnemen van naderende UAV’s, het waarschuwen van de eenheid en, indien nodig, het optreden tegen drones op zeer korte afstand. Daarmee ontstaat een rudimentaire maar functionele taakverdeling binnen het peloton of eenheid, die de reactietijd verkort en de effectiviteit van improviserende anti drone¬maatregelen vergroot, zonder dat sprake is van formele doctrinaire verankering.

Een opvallende en meer structurele innovatie vormt het door het Oekraïense bedrijf Varta ontwikkelde DroneHunter systeem. Hierbij gaat het om een lichtgewicht shotgunsysteem dat rechtstreeks op drones kan worden gemonteerd om vijandelijke UAV’s op zeer korte afstand te bestrijden. De wapenmodule weegt circa 2,3 kilogram, vuurt speciaal ontwikkelde 12 gauge anti dronemunitie af en kan op diverse FPV en andere droneplatforms worden geïntegreerd. Met een effectief bereik van ongeveer vijf

Een militair van de Oekraïense strijdkrachten, gewapend met een Vepr-12 shotgun, speurt vanaf een pick-uptruck naar Russische drones nabij de frontlinestad Kostiantynivka in het oosten van Oekraïne.

De Turkse Hatsan Escort BTS12 kaliber 12 shotgun. Deze wapens zijn in 2025 via donaties uit Nederland geleverd aan de inlichtingendiensten van Oekraïne.

Een multirotor-drone, uitgerust met de Varta DroneHunter met shotgun module, ontworpen voor het detecteren en neutraliseren van vijandelijke drones in het luchtruim

tot veertig meter vormt het systeem een laagdrempelige en kosteneffectieve kinetische tegenmaatregel. Hiermee verplaatst Oekraïne het shotgun concept naar het luchtruim.

Militair historische duiding

Vanuit militair historisch perspectief is de huidige situatie allesbehalve uniek. In vrijwel elk conflict waarin nieuwe wapensystemen hun intrede doen, ontstaat aanvankelijk een periode van improvisatie en experiment. Dit past in een terugkerend patroon waarin nieuwe dreigingen eerst worden bestreden met bestaande, vaak niet daarvoor ontworpen middelen. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden vliegtuigen aanvankelijk onder vuur genomen met handvuurwapens en mitrailleurs, lang voordat gespecialiseerde luchtafweersystemen beschikbaar kwamen. Ook in de beginfase van de tankoorlog in tweede werldoorlog werden antitankmaatregelen geïmproviseerd met zakken of tassen gevuld met explosieven, mijnen, Molotovcocktails en zelfs bundels samengebonden handgranaten, totdat doelgerichte antitankwapens hun intrede deden. In dat licht bezien is het gebruik van hagelgeweren tegen drones te begrijpen als een vergelijkbare overgangsoplossing: een tijdelijk maar functioneel antwoord in een transitiefase van oorlogsvoering, waarin doctrine en materieel nog achterlopen op de snelle ontwikkeling van nieuwe dreigingen.

Foto 26, 28

Foto 26, , Een Britse Vickers-machinegeweer, opgesteld voor luchtafweerdoeleinden tijdens de Eerste Wereldoorlog (1914–1918), toen zware mitrailleurs ook werden ingezet tegen laagvliegende vliegtuigen en observatieballonnen

28 Een Duitse soldaat probeert tijdens de Tweede Wereldoorlog een Sovjet T-34-tank uit te schakelen op de harde manier: met

een Stielhandgranate bevestigd aan een jerrycan met benzine een geïmproviseerde en levensgevaarlijke noodoplossing tegen pantser.

Conclusie

De inzet van shotguns tegen drones in de oorlog in Oekraïne onderstreept de spanning tussen technologische vooruitgang en operationele realiteit. In een conflict waarin kleine onbemande systemen het tactische gevecht domineren, blijkt zelfs een eenvoudig wapen een functie te behouden, mits het wordt ingezet met realistische verwachtingen en ingebed in een breder defensief kader. De shotgun vormt geen oplossing voor het dronevraagstuk, maar is een symptoom van een overgangsfase waarin strijdkrachten zich noodgedwongen aanpassen met de middelen die direct voorhanden zijn. Deze praktijk bevat een belangrijke les voor militaire planners, opleiders en historici. Adaptief vermogen ontstaat niet alleen door de introductie van nieuwe technologie, maar ook door het herwaarderen van bestaande middelen in het licht van veranderende dreigingen. De tijdelijke heropleving van de shotgun onderstreept hoe doctrine, organisatie en materieelontwikkeling soms achterblijven bij de snelheid waarmee het slagveld verandert. Tegelijkertijd staat zij symbool voor een bredere verschuiving richting decentralisatie, waarbij individuele militairen in uiterste situaties zelfstandig moeten handelen. Dat vraagt om heldere kaders en realistische verwachtingen, om te voorkomen dat noodoplossingen worden verheven tot structurele antwoorden.
Voor NAVO-landen, die de oorlog in Oekraïne nauwlettend volgen als referentieconflict voor toekomstig grootschalig landoptreden, is deze ontwikkeling vooral een waarschuwingssignaal. Zij maakt duidelijk dat zelfs technologisch geavanceerde krijgsmachten kwetsbaar blijven in de nabijverdediging en dat flexibiliteit, snelheid en pragmatisme onmisbaar zijn bij de verdere ontwikkeling van doctrine. De shotgun zal geen vaste plaats krijgen in het arsenaal van moderne strijdkrachten, maar haar tijdelijke rol laat zien dat innovatie in oorlogvoering niet uitsluitend voortkomt uit laboratoria en

defensie-industrie, maar ook uit improvisatie onder directe operationele druk, daar waar het gevecht daadwerkelijk wordt gevoerd. Uiteindelijk herinnert de terugkeer van de shotgun ons eraan dat oorlog niet wordt beslist door perfect ontworpen systemen, maar door het vermogen van militairen en organisaties om zich onder druk aan te passen aan de werkelijkheid van het gevecht.

Literatuurlijst

Army Recognition. Russia Issues Shotguns to Infantry Units as Emergency Defense Against Drone Attacks. Army Recognition Defence News, diverse edities 2024–2025.
Army Recognition. Ukraine Debuts Modular Shotgun Drone That Hunts Enemy FPV Drones at Ultra-Close Range. Army Recognition Aerospace & Defence News, 2024–2025.
Bellingcat. The Evolution of FPV Drones in the War in Ukraine. Bellingcat Investigations, 2023–2024.
Bronk, J., Reynolds, N. & Watling, J. The Military Balance of Drone Warfare in Ukraine. Royal United Services Institute (RUSI), Londen, 2023.
Defence Blog. Shotguns Return to Relevance in Drone Warfare. Defence Blog, 2024.
Gady, F.-S. Small Drones, Big Impact: Tactical Lessons from Ukraine. International Institute for Strategic Studies (IISS), 2023.
Grau, L.W. & Bartles, C.K. The Russian Way of War: Force Structure, Tactics, and Modernization. Foreign Military Studies Office (FMSO), Fort Leavenworth, 2016.
Horowitz, M.C., Scharre, P. & Velez-Green, A. A Stable Nuclear Future? The Impact of Autonomous Systems and Drones. Center for a New American Security (CNAS), 2018.
Le Monde. In Ukraine, Shotguns Become a Last-Resort Weapon Against FPV Drones. Le Monde (English Edition), 2024.
RUSI. Meatgrinder: Russian Tactics in the Second Year of the War in Ukraine. RUSI Special Report, 2024.
The Economist. Cheap Drones Are Rewriting the Rules of Land Warfare. The Economist, 2023.
The International Institute for Strategic Studies (IISS). The Military Balance 2024. Routledge, Londen, 2024.
U.S. Army Training and Doctrine Command (TRADOC). Counter-Unmanned Aircraft Systems (C-UAS): Emerging Lessons. TRADOC Pamphlet, 2022.
Watling, J. & Reynolds, N. The Adaptation War: Lessons from Ukrainian and Russian Operations. RUSI, 2024.
Gambling, D. Shotguns Are Russia's Last Line of Defense Against Drones. Forbes, 20 mei 2024.
Wired. Watch a Test of Anti-Drone Weapons, From Shotguns to Superdrones. Wired, 2024.
The Armourers Bench. Russian Anti-Drone GP-25 Adaptor. 2024.
Benelli Defense. M4 A.I. Drone Guardian 18.5". 2024.
Benelli Defense. M4 A.I. Drone Guardian 26". 2024.
Belgian Air Force Adopts Italian Benelli M4 Shotgun as Counter-UAS Solution. 2024.
12 Gauge: SKYNET™ Mi-5. 2022.
YouTube. Shotguns as a Drone Countermeasure? 2024.

COLOFON

NOVEMBER ROMEO OKTOBER 2026
Reservistenmagazine Koninklijke Landmacht

Eindredactie
Majoor Fred Warmer

Hoofd Communicatie Reservisten
Majoor Wouter Helders

Hoofd Communicatie Groep
Kapitein Klien van den Broek

43 Mechbrig - 10 Infbat BB KNR
Sergeant Liza Bakhuis-Botter
Korporaal Manouk Machiel

11 LMB - 20 Infbat BB KNR
Sergeant-majoor Patrick Bijl

13 Lichte Brigade - 30 Infbat BB KNR
Sergeant-majoor Norman Heuvelmans

Nationale Inzet (brigades)
Vacant

1 CMI Commando
Vacant

RSD 400 GNK
Vacant

DCC
Vacant

OOCL – Fanfare 'Korps Nationale Reserve'
Sergeant-majoor Niels Hendriks

Cavalerie Ere-Escorte
Vacant

Redactie adviseur
Sergeant-majoor (b.d.) drs. Erik Dirksen

Redactieadres
Commando Landstrijdkrachten
Reservisten CLAS
Postbus 90004
3509 AA Utrecht
E-mail: Communicatie.knr@mindef.nl

MEMBER OF THE EUROPEAN MILITARY PRESS ASSOCIATION

Ministerie van Defensie
TIJDEN VERANDEREN EN DAT VRAAGT OM JOU
Deze tijd vraagt om mensen waar meer in zit. Die grenzen willen bewaken én grenzen willen verleggen. Om mensen die klaarstaan wanneer het telt.
Vind de plek die je uitdaagt.
Tijd om er echt toe te doen.
TIJD VOOR DEFENSIE
werkenbijdefensie.nl
MARINE
LANDMACHT
LUCHTMACHT
MARECHAUSSEE